

Christmas Special

Season's Warmest Wishes
to All of You from All of Us

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, jouluk. 6 - Wed. Dec. 6, 1935

FINNISH AMERICAN WEEKLY

91. vuosikerta Vol. XCI No. 48

50 cents

*Finlanders. St. Ga.
jouluk. ilta 1913*

Finlanders Stock Co. Christmas eve celebration, Fitchburg, 1913. For more on this photograph see page 17.

Valonjuhla

Joulun aika on suuri juhla jo ennen Kristuksen syntymä. Se on auringon voitonjuhla, jota vietettiin talvipäivän seisausten aikaan. Käytetystä kalenterista riippuu, mihin päivään seisaus sijoittuu.

Jeesuksen syntymä ajoitettiin paavillisella määräyksellä auringonjuhlaan. Niin kristinuskon kalenteri onkin ikivanhan, arvokkaan juhlan.

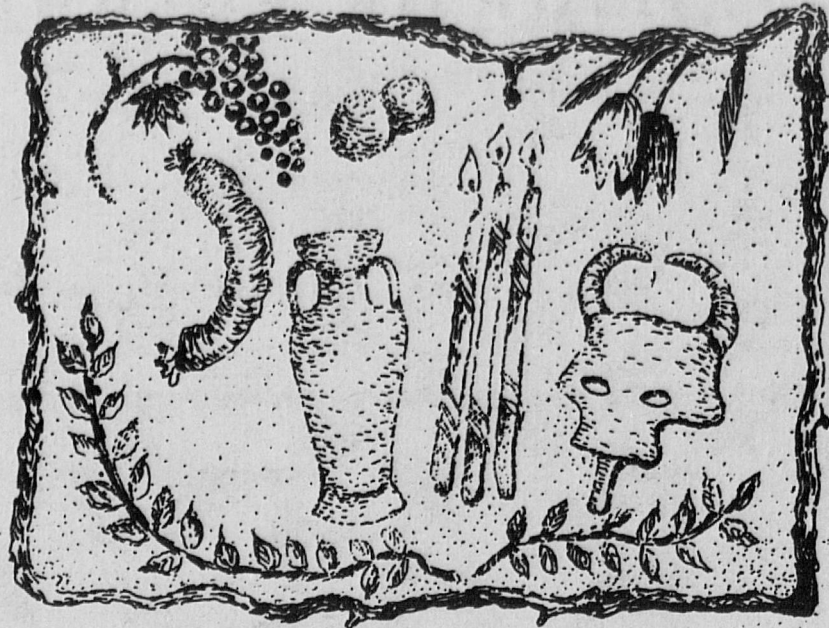
Kristinuskon tot Jeesuksen syntymäpäivän myös Suomeen. Vanhan sadonkorjuujuhlan, kekriin, perinteet siirtyivät silloin jouluun; vain kekri lammas vaihtui sikaan.

Monet pakana-ajan perinteet saivat kristinuskon myötä uuden sisällön, ja uusia syntyi vuosisatojen mittaan.

Talvipäivän seisausta vietettiin ammoisina aikoina auringon voitonjuhla, sillä aurinko oli tärkeä maanviljelykselle.

Muinaiset roomalaiset viettivät joulukuussa maanviljelyn jumalan Saturnuksen kunniaksi saturnalia-juhlaa.

Juhlan aikana poltettiin vahakynttilöitä, syötiin ja juotiin ylettömästi. Lapset pyörivät piiriä kynttilöiden ja kukkasin koristeltujen puiden ympärillä.

Orjat saivat aterioita isäntiensä kanssa, ja tästä tavasta kehittyivät nykyiset firmojen pikkujoulut.

Muinaiset suomalaiset viettivät marraskuussa sadonkorjuuvuoden päättäjaisjuhlia, kekriä. Siihen kuuluivat sauna, puuro, leipä, salaperäiset kolkutukset oville ja kekripukki, joka keräsi vainajille uhrianteja.

Tupaan kannettiin olkia viljankasvun hyväksi enteeksi, ja tulevan vuoden vaurautta varmistettiin juomingeilla ja ylensyönnillä. Ovipieleen asetettiin kaksi männynriukua, joita latvatupsu koristi. Ikuisesti vihreä havupuu siirsi elinvoimansa taloon ja sen eläimiin.

Exchange rate

December 4, 1995
1 Finnish mark = US \$.2334
1 US \$ = 4.2850
Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Joulukuun 6 p., Niilo, Niko, Niklas
Itsenäisyyspäivä
Joulukuun 7 p., Sampsa
Joulukuun 8 p., Kyllikki, Kylli
Joulukuun 9 p., Anna, Anne, Anni, Anu, Annikki, Anneli, Annukka, Annika
Joulukuun 10 p., Jutta
Joulukuun 11 p., Taneli, Tatu, Dantel
Joulukuun 12 p., Tuovi
Joulukuun 13 p., Seija
Joulukuun 14 p., Jouko
Joulukuun 15 p., Heimo
Joulukuun 16 p., Auli, Aulikki
Joulukuun 17 p., Raakel
Joulukuun 18 p., Aapo, Aappo, Rami
Joulukuun 19 p., Iikka, Iiro, Iisakki, Isko

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779
(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)
Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

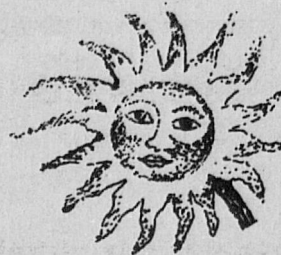
Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:
USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Torinon piispa kehotti v. 420 uskovalaisia paastoon Kristuk-

sen syntymäjuhlan alla. Näin kalasta tuli joulunajan ruoka.

Rooman keisari Aurelianus säätö v. 274, että auringonjumalan juhlaa vietetään 25. joulukuuta. Paavi määräsi v. 354 Jeesuksen syntymäjuhlaaksi talvipäivän seisausten 25. joulukuuta. Joulun ase-

jatkuu seuraavalla sivulla

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1995: \$13,904.71 + 200 FIM

Joululahja Raivaajalle

Kim & Tauno Aalto, Manomet, MA \$10.00

Vieno Kokon muistolle

Ellen Lindell, Lexington, MA \$5.00

Entisen Mechanic St.:n naapurin

Martta Jakolan muistolle

Aili & William Luoma, Herbst, WI \$10.00

Suomen itsenäisyyden kunniaksi ja rehdin veljemme Juho Edwin Peltolan muistolle. Hän kaatui Kannaksen Talin kovissa torjuntataisteluissa maalisk. 1, 1940 idän orjuuttajalaumoja vastaan talvisodassa.

Violet ja Veikko Peltola, Westminster, MA \$15.00

Saima & Edward Helanderin muistolle

Vivian Kallio, Maynard, MA \$22.00

Lauri Armas Lindellin muistolle

Ellen Lindell ja perhe, Lexington, MA \$10.00

Maria Nisumaan muistolle

Aino & Elis Backstrand, Yonker, NY \$10.00

Rakkaan Waino J. Kirkmanin muistolle

Martha R. Kirkman, South Royalston, MA

John S. Kirkman, South Royalston, MA

Christina & Peter J. Mahoney ja Peter III,

Coxsackie, NY \$25.00

Liz & Ray Nurme, Darien, CT \$10.00

Woitto & Elma Wallenius, Dundalk, MD \$3.00

Irma & Pentti Laine, Lunenburg, MA \$25.00

Helen Keto, Greencastle, PA \$10.00

Hugo L. Mäkinen, Helsinki, Suomi \$50.00

Lauri Lassila, Ashby, MA, on lahjoittanut jouluseppeleen koristamaan toimituksemme ulko-ovea.

90-vuotisrahasto

Aino & Elis Backstrand, Yonkers, NY \$10.00

Kittos lahjoittajille!

KIITOKSIA KULUNEESTA VUODESTA!

Kiitämme kaikkia ilmoittajiamme, tilaajiamme, kirjeenvaihtajiamme, asiamiehiämme ja lahjoittajia sekä toivotamme Rauhallista Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta

Raivaaja Publishing Company

- Incorporated 1905 -

Johtokunta ja virkailijat

Eino E. Niinimäki, *presidentti*
Mimmu Hartiala-Sloan, *varapresidentti*
Roy Helander, *sihteeri*
Jonathan Ratila, *rahastonhoitaja*

Marita Cauthen
Sirkka Höglund

Armas Kaukoranta
Markku Kuokkanen

Maija Mård

Henkilökunta

Marita Cauthen
Päätoimittaja
Hely Rantala
Latoja

Jonathan Ratila
Liikkeenhoitaja
Ellen Hill
Kirjanpittäjä

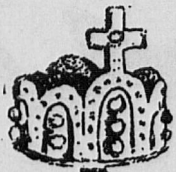
VALON . . .

jatkoa edellisiltä

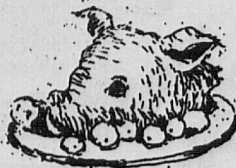
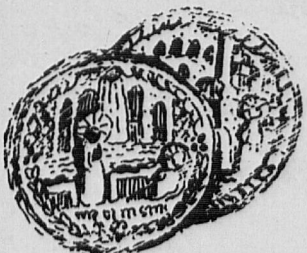

Germaanit, kuten skandinaavit, viettivät sadonkorjuun päättymisjuhlaa ylensyöden ja juopuen. Talvipäivän seisausajan alkuun pääjumala Odinin ratsasti yöllä lahjoja jakaan.

ma vahvistui, kun paavi Leo III kruunasi keisari Kaarle Suuren joulupäivänä v. 800 Pietarinkirkossa.

Ristiretkeläiset toivat islaminuskaisista maista Eurooppaan pippurikakkuja noin v. 1200, ja niistä kehittyivät piparkakut.

Katolisen kirkon perinteessä Pyhä Nikolaus jakoi makeisia lapsille nimipäivänään 6. joulukuuta. Mukanaan hän kuljetti usein pukkeiläintä.

Joulukuu-nimitys tuli Suomen ajanlukuun vanhan talviuun rinnalle 1668.

jatkuu sivulla 23

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

toivottaa

Suomen pääkonsulinvirasto

866 United Nations Plaza, Suite 250
New York, NY 10017

Puh: (212) 750-4400

Fax: (212) 750-4418

**Merry
Christmas
and a
Happy New Year
to our
Readers and
Advertisers**

This Christmas Special of RAIVA AJA comes to you with our thanks and best wishes for the holiday season.

We urge all our readers to use this special edition of RAIVA AJA as a buying guide for all their needs and purchases during the Christmas season and the coming year.

We wish all of you, readers and advertisers, a holiday season filled with peace, joy, friendship and goodwill towards all.

Raivaaja Publishing Co.

Joulumuistelmia lapsuusvuosilta

AINI TOSSAVAINEN
BERKELEY, CA

Kun yöt pimenevät ja joulu lähestyy kaikkein juhlineen ja kiireineen, ajatukset vievät kauas lapsuuden ja jouluihin Suomen pienessä maalaisyksessä.

Ei ollut koneitten aika vielä. Ei ollut leveitä, päällystettyjä teitä, eikä autoja teillä. Oli vain mutkaiset, lumen peittämät tiet ja huurteiset metsät teitten varsilla. Siellä täällä joku maalaistalo tai pieni mökki. Kirkonkylällekkin oli 14 kilometriä. Se oli kahden tunnin matka hevosella ja reellä. Joka talossa oli kaksi tai kolmekin hevosta. Ei ollut traktoreita pelloilla, hevosilla käytettiin myllyssä ja muillakin asioilla.

Koulun joulujuhlat olivat hauskat. Ohjelmia harjoitettiin koulun jälkeen jo pitkän aikaa etukäteen. Oli paljon joululauluja, tonttuleikkejä ja runoja ja kuvaelmia opittavana.

Meillä oli hauskaa, vaikka ulkona oli talven kylmyys ja hämärä. Koulun avotakan edessä puhdistettiin kengät lumesta ja kuivattiin. Suksilla tultiin ja mentiin.

Joulujuhliin tulikin koko kylän väki. Aisakellojen ja kul-

kusten soudessa ajettiin koulun pihaan. Ohjelmat esitettiin innostuneelle yleisölle, olivathan kaikki tuttuja toisilleen.

Sitten kuului aiskellojen ja kulkusten ääni ja joulupukki tuli Korvatunturilta kertoen Lapin kuulumisia. Saimme kaikki joululehden, karamelleja ja suuren pullapukin, jonka lapset riemuiten veivät kotiin.

Taisi kyllä monelta pullapukilta kadota jalka tai käsi ja rusinanapit jo kotimatkalla, mutta kukaan ei moittinut, nehan olivat omiamme.

Huoneet siivottiin perin pohjin joulun edellä. Aattoaamuna tuotiin kaunis kuusi metsästä tupaan. Jokainen sai valita joulukuusensa kenestä metsästä halusi, jos ei ottanut sitä, jonka joku toinen oli jo valinnut. Kylälämmöme olivat kaikki rehellisiä, joten omat lakinsakin kylällä olivat, ei ollut rikollisia.

Kuuset koristettiin oikein kynttilöin. Kotitekoisia koristeet usein olivat muuten, mutta joka talossa oli eri maitten lippuketju kuusessa muistuttamassa, että joulu kuuluu kaikille.

Sauna lämmitettiin varhain, että jouduttiin ottamaan vastaan joulua. Makeat joululim-

put, kinkku ja pullat ja tortut oli valmistettu etukäteen. Keitettiin vain riisipuuro ja luumu- ja rusinasoppa. Laulettiin joululauluja, ja illan pimetessä lapset juoksivat talosta taloon heittäen joulukortteja naapureille oven raosta. Se oli hyvin jännittävää, sillä korttien nakkaajia ei saanut nähdä, piti hiipiä hiljaa kuin tontut.

Sitten varrottiin pukkia ja voi sitä riemua, kun hän lopulta tuli. Lahjat olivat harvinaisia muulloin paitsi jouluna. Kotitekoisia ne olivat. Iltaisin pienten nukkuessa valmistettuja. Puisia lemmiä ja hevosia. Sukkia ja lapasia tarvittiin paljon, jouluna niitä saatiin. Uusi talvipuku, kuinka mieluinen se olikaan. Ihmiset olivat köyhiä, mutta he tekivät paljon.

Neljältä noustiin kirkkomatkalle. Siellä piti olla kuudelta, ja matka oli pitkä. Senjälkeen vierailtiin sukulaisissa ja ajettiin Tapaninpäivänä kylään.

Vuodenajan tervehdys

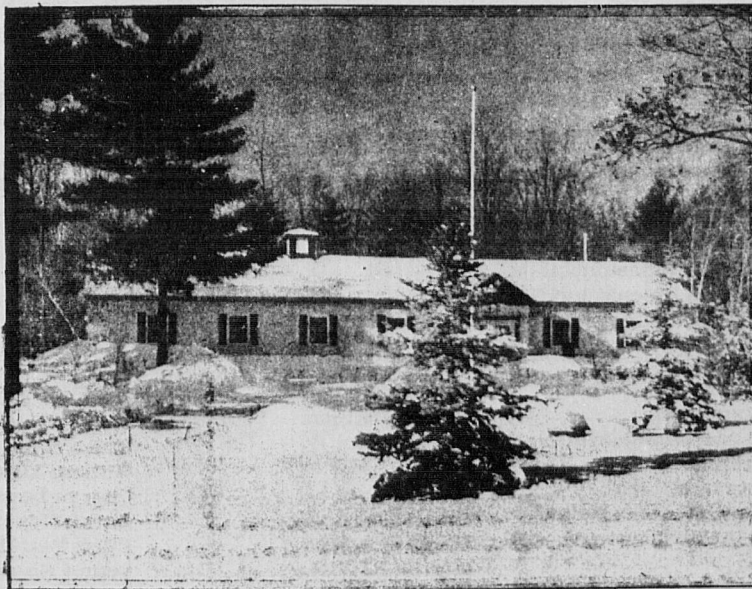
Edwin E. Kaarela

Edson E. Kaarela

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

toivottaa

Finnish American Club of Saima, Inc.

Board members

Walfrid Mäkelä, president
Tuure Tenander, vice president
Miriam Lehto, treasurer
Ailda Herring, secretary
Karl Mäkelä, membership secretary

Wilho Aalto
Veikko Honkala
Irene Kamila
Paul Oinonen
June Rantanen
Jeff Wiita

Saima Park, Fitchburg, MA

Rauhallista ja Hyvää Joulua
sekä Onnentäyteistä
Uutta Vuotta

toivotamme

kaikille suomalaisille
ja Suomen ystäville!

Fitchburgin
Kalevaiset

Tälle on tänään Daavidin kaupungissa syntynyt Vapauttaja, joka on Kristus Herra. Luukk. 2:11.

Messiah Luterilainen Seurakunta

750 Rindge Road Fitchburg, MA

toivottaa kaikille

Rauhallista Joulua ja Siunausrikasta Uutta Vuotta

Suomenk. joulujumalanpalvelus
joulupäivänä 25 p. klo 8:15 aam.
Englannink. joulujumalanpalvelus
aattona 24 p. klo 6:00 illalla

Tervetuloa!

Suomenkieliset seurakuntalaiset kiittävät Raivaaajaa jatkuvasta viikko-uutisten julkaisemisesta

Fitchburg, MA 01420

Miriam Orava
Ella Rantakyttö perheineen
Helvi & Valto Virtanen

Erkki & Markku Monto
281 Charles St.
Rauni Cote
721 Rindge Rd.

Arvo ja Hely Rantala
perheineen
1292 Ashby State Road
Mr. & Mrs. Armas Linnus
29 Ashburnham State Rd.

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Sirkka & Olavi Tastula
325 Richardson Rd.
Fitchburg, MA 01420

Iloista Joulua ja
erinomaisista Uutta Vuotta
Rauni's Rowdies

Elm Streetin Lähetykseurakunta

Kirkko: 264 Elm Street
Fitchburg, Mass.

toivoo kansalaisillemme

Rauhaisaa Joulua ja Siunattua Uutta Vuotta!

Seurakunta haluaa täten myös
kiittää kansalaisiamme

kaikesta avusta ja myötätunnosta kuluneen
vuoden aikana. Jumala teitä kaikkia siunatkoon!
Säilyköön hyvä yhteisymmärrys tulevankin
vuoden aikana.

Jouluaaton jumalanpalvelus
11:00 illalla

Jumalanpalvelus 9:30 aam.

Phillip Meher
Seurakunnan pastori

Kunta Jumalalle korkeuksissa
ja maassa rauha ihmisten kesken

Rauhaisaa Joulua ja Siunattua Uutta Vuotta

Fitchburgin suomalainen Bethel-srk

Joulujuhla joulukuun 17. pnä klo 2 ip.

Elm St. Lähetyskirkossa, Fitchburg

Kahvitarjoilu Tervetuloa!

Fitchburgin Suomalainen KULTAISEN IÄN KERHO

toivottaa

Hyvää joulua, terveyttä ja leppoisia elon vuosia

Erikoisesti kultaisen iän väelle
mutta myöskin kaikille, jotka luonnon lakien
mukaan tulevat ajallaan liittymään armeijaamme!

Samalla tervehdimme sairaalassa ja hoitokodissa olevia sekä
kotona sairastavia jäseniämme. Toivomme, että saisitte huojennusta
valvoihinne ja terveytenne takaisin

Johtokunta

Anton Nopanen, puheenjohtaja
Henni Lappalainen, varapuheenjohtaja
Irene Vilakari, sihteeri
Mildred Heino, varasihteeri
Miriam Orava, rahastonhoitaja
Tyne Sälö, vararahastonhoitaja
Anton Nopanen, jäsenkirjuri
Henni Lappalainen huolehtii ravintolatarpeista

Muut toimitsijat

Huolehtii kahvitarjoilusta:
Henni Lappalainen
Vieraiden vastaanottaja:
Mamie Lauricella
Ohjelmasta huolehtii:
Kaija Pesonen & Helvi Fiskaali
Valkeasti liikkuvia avustaa:
Irja Alitalo
Reportteri RAIVAAJAAN:
Mildred Heino

Elsie DesJardins
Linda Niskala
Irja Alitalo
Meimi Mattson
Mamie Lauricella
Vieno Leger
Auna Luoma
Ellen Rauhala
Lillian L. Salthe
Helga Withington

Sandra Myllylahti
Aili M. Jokinen
Leona Pajari
Lili P. Weeks
Eino Berkiö
Esteri Kleimola
Lempi Ikävälkö
Martha Koivisto
Tauno Seppelin
Aili Koivu
Aino Ojala
Hilma Fredrickson
Fanni Erickson
Eino Takanen
Tyne Sälö
Kaarina Mäki
Eslie V. Warren
Lillian Järvelä
Rachel Leppänen
Vieno Blanca
Ester I. Lilius
Lempi Ranta

Anna Laasanen
Taimi Newman
Helen Heimo
William Mäkinen
Onerva Lovejoy
Anton Nopanen
Ellen Tastula
Lempi Rinne
Aino Heikkilä
Sirkka ja Olavi Tastula
Hilma Leppänen
Jennie Hendrickson
Ethel ja George Anttonen
Neima Johnson
Wesley W. Pajunen
Henni Lappalainen
Veikko Peltola
Anna Niemi
Toivo Savela
Hilja Savela
Taimi Olkkola
Lydia Wiitanen

Ahti Lahtinen
Aino Sipilä
William Pajunen
Bertha Laaksonen
Aino Asiala
Hilma Koski
Siiri Sundvall
Rauha Lassila
Margarite Koski
Jeannette ja Wilho Salo
Fanny Tonroos
Sylvia Santalahti
Norma Lohberger
Kaija Pesonen
Mikko Pesonen
Alfred Koski
Impi Äijälä
Aina Ahlgren
George Minkkinen
Miriam Orava
Elli Kalinen

Vieno M. Kingston
Lula Bjorbacka
Ellen Stockwell
Nillo Kauppinen
Armas Äijälä
Aili ja Wäinö Berkiö
Aino Virta
Rauni Cote
Ritva Järvi
Ella Lampila
Aili Bausa
Irene McNally
Andrew Ahlfors
Helmi Ahlfors
Aune Kärkkäinen
Irma Tuomala
Lauri J. Anttila
Aino Anttila
Irene Vilakari
Vieno Rantala
Katherine Jarkko
Sadie Ahola
Helvi Misslin
Einar Heino
Elli Jokela
Martha Asiala
Mildred Heino
Lalla Annelin
Helvi Fiskaali
Anna Anderson
Andrew Anderson
Sadie Sakkinen
Ilmi Snellman
Laina Lindsly
Erkki Kivi
Erik Auramaa
Allie Kamila
Barbara Kaukoranta
Armas Kaukoranta
Olavi Kurko
Mirja Kurko

Hauskaa Joulua ja Onnea

Alkavalle Vuodelle .

kaikille jäsenillemme ja ystävillemme

**Suomalaiset Aseveljet
Amerikassa**

Fitchburg, Mass.

**Hyvää Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta**

toivottaa

*Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta*
Eino & Paula Parker
24 Taft St.
Fitchburg, Mass.

*Joulurauhaa ja
stunausta alkavalle vuodelle*
Martha Koivisto
Fitchburg, MA

*Hyvää Joulua ja Onnea
Alkavalle Vuodelle*
Lauri & Signe Sipilä
435 Rollstone Street
Fitchburg, MA 01420

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*
Irja Ahtalo
Fitchburg, MA

*Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta*
Eino Takanen
11 Bennett Rd.
Fitchburg, MA 01420

Joyous Holiday Greetings to All
Toini Laakso
535 South St. 4-4
Fitchburg, MA

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
John ja Natalie Ratila
298 Ashby State Rd.
Fitchburg, MA 01420

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Martin and Elsie Ruosteoja
88 Harrison Ave.
Fitchburg, MA 01420-4409

JOULUTERVEHDYS!

**Apples
Fitchburg, Mass.**

Holiday Greetings

**Rauhallista Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta**

Finnish Cultural Center

Finnish Memorial Library
Accepting and preserving Finnish
and Finnish American books and artifacts

Carol Paulson, president
James J. Hammond, found/hon/tr
Edwin E. Kaarela, hon/trustee
Jan Kolp, vice president
Toini Laakso, past president
Jonathan Ratila, curator
June Flinkstrom, rec/sec
Effie Fiskaali, corr/sec

George Engman, treasurer
Marita Cauthen, trustee
Sally Tracy, trustee
John Heimo, trustee
Irma Laine, memb/sec
Martha Patari, library/vol
Irene Mattila, library/vol
Lea Goff, library/vol
Lillian Jarvela, library/vol

New members welcome. Annual dues \$10.00

**109 Massachusetts Ave., Lunenburg, Mass.
Mailing address: P.O. Box 455
Fitchburg, MA 01420-0455**

**Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta**

**PET SUPPLIES
'N' MORE**

A DIVISION OF UNITED COOPERATIVE FARMERS

LOCATED AT:

**78 River St.
Fitchburg, MA 01420
508-343-4892**

**244 Great Road
Littleton, MA 01460
508-486-3573**
*(New location
next to Donclan's Supermarket)*

Finnish background comprised of integrity, fierce independence, guts

A Finnish Independence Day message by Consul Edwin E. Kaarela

In the course of time, deep wounds tend to heal over and the original pain is thus forgotten. Scars cover the cuts and bruises and soon leave indistinguishable marks.

Our memories, fortunately, are similarly blessed - the pains and horrors of the past slowly subside and turn to other matters more consistent with contemporary times and issues.

In this connection I would like to turn our attentions to the struggle for Finnish Independence during 1917 and 1918 - and to those terrible times in the 1940s when Finland's independence was so seriously threatened.

I do not want to pick away at the scars or to revive the wounds of those times. I do want to draw our attention to such times, so indispensable

to the independence of Finland, and especially to those who stood strong against forces designed to destroy Finland and its way of life.

I honor those men and women who suffered the pains and indignities of civil war in 1918, a war of agonizing polemic politics, ... a war among and between families, friends and neighbors.

I honor also those who stood firm against all sorts of odds incited by the Soviet Union in the Winter War and the Continuation War, both of which claimed and permanently damaged the lives of so many heroic Finns. Many of those men, and women, are still alive, some of whom are

among us. I honor them and salute them for the many privations and indignities they suffered in the cause of independence and freedom.

Having survived the devastating civil war and the wars of the 1940s, as well as stemming internal attempts at Communist takeovers, what has this independence done for Finland, besides providing the world with Sibelius, sauna and sisu?

With its independence well fixed within its most workable and democratic political system, Finland has not only remained free and independent in a world replete with struggles by others, but has

turn to FINNISH BACKGROUND p 18

*Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta*
kaikille suomalaisille asiakkaillemme!

Patari-Marvo Oil Co.

Oil Express

Divisions of

Mohawk Oil Co.

Oil Burner Sales - Service - Installations
24 hour Burner & 24 hour Emergency Delivery Service
Automatic Degree Delivery - Budget

164 ELM ST. FITCHBURG, MA
342-7247
1-800-922-8585
Lester Lockhart, liikkeenhoitaja

*Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!*

BRENNMAR MOLDING, Inc.
1361 Rindge Rd. Fitchburg, MA 01420
Veikko ja Elsie Puputti

*Hyvää Joulua ja
Onnea tulevalle vuodelle*
Pirkko & Veikko Salonen
& perhe
Fitchburg, MA

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*
Hilkka ja Helge Kiuru
509 Milk Street
Fitchburg, MA 01420

*Merry Christmas
&
Onnellista Uutta Vuotta*
Frankie's
Barber Shop
408 River St.
Fitchburg, MA

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Ahti Lahtinen
Rachel Leppänen

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Anton Nopanen
123 High St.
Fitchburg, MA

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle
Ethel & George Anttonen
607 Ashby State Rd.
Fitchburg, MA 01420

Holiday greetings to all RAIVAAJA subscribers!
Jonathan Ratila
Fitchburg, MA

*Hyvää ja rauhallista joulua
ja onnea vuodelle 1996*

376 Summer St.
P.O. Box 310
Fitchburg, MA 01420
(508) 343-4853
FAX (508) 345-1007

321/2 Main St.
P.O. Box 10
Ayer, MA 01432
(508) 772-2110
FAX (508) 772-2110

Eino E. Niinimäki

Täydellinen vakuutuspalvelu

Kaikenlaisia vakuutuksia

Henkilövakuutuksia, niihin
sisältyen henkivakuutus,
sairaala-, tapaturma- ja
matkavakuutuksia

Kaikenlaisia liikevakuutuksia

Tähän kuuluen Workmen's Compensation
farmi, koti sekä kaikenlaisia palo- ja
edesvastuuvakuutuksia

Seitsemannen kansainvälisen Jean Sibelius-viulukilpailun ensimmäisen palkinnon voitti sensaatiomaisesti suomalainen Pekka Kuusisto, 19. Hän on kilpailun historian ensimmäinen suomalaisvoittaja. Ykkössijan mukana tuli 15,000 dollarin rahapalkinto.

Tätä ennen paras suomalaisajoitus Sibelius-kilpailussa oli Pekka Kuusiston Jaakko-veljen neljäs sija viisi vuotta sitten.

Toinen palkinto 10,000 dollaria myönnettiin Georgian Elisabeth Battashvilille ja kolmas palkinto 5,500 dollaria jaettiin sekä Tanskan Nikolaj Znaiderille ja Japanin Mado-ka Satolle.

Pekka Kuusisto

Sibelius-kilpailun voitto Suomeen

Pekka Kuusisto oli Sibelius-kilpailun suurimpia ylittäjiä. Vaikka hänet tiedettiin jo etu-

käteen vahvimaksi suomalais-toivoksi, ei monikaan us-

konut 19-vuotiaan Kuusiston olevan vielä aivan valmis taistelemaan kärkisijoista. Ja mikä parasta, hän on pystynyt syyttämään yleisön ennenkemmattomalla tavalla.

Kuusiston suurenmoinen esitys Sibeliuksen konsertosta sai kuulijat aivan suunnitetaan viime viikon keskiviikkolilta-na.

"Emme kerro, oliko tuomari yksimielinen", juryn puheenjohtaja Aulis Sallinen totesi jämäkästi Pekka Kuusiston voitonjuhlien keskellä.

Professori Aaron Rosand, yhdysvaltalainen tuomari, oli kuitenkin kahden kesken avoimellisempi.

"Jokainen meistä äänesti Kuusistoa voittajaksi." Rosand arvosti Kuusiston kurinalaisuutta, tekniikkaa ja työntä ammattimaisuutta.

Hauskaa Joulua ja Menestyksellistä Utta Vuotta

toivottaa

Fitchburg - Needham - Stow

Hyvää Joulua ja Onnellista Utta Vuotta

Talk to a decision maker.

Worcester	Fitchburg	Gardner
791-6271	343-6406	632-1150

Leominster	Westborough	Member
537-6426	366-7575	FDIC

Hyvää Joulua ja Onnellista Utta Vuotta toivottaa

Bosk Funeral Home

85 Blossom St., Fitchburg, MA
Puhelin 342-3635

Uruilla varustettu kappeli - Yksityinen pysäköintipaikka

Ashburnham Memorial Chapel
33 R. Main St., Ashburnham, MA
Puhelin 827-5700

John A. Bosk
Ina A. Davidson

John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault

Hyvää Joulua ja Onnellista Utta Vuotta

Sawyer-Milner Funeral Homes

Fitchburg - Lunenburg - Westminster

HOWARD J. MILLER
FUNERAL DIRECTOR

SERVING ALL FAITHS

12 Brook Street

Fitchburg, Mass.

Tel. All Branches
508-345-6778

Hyvää Joulua ja Onnellista Utta Vuotta

toivottaa

Moorcroft Funeral Service

31 Myrtle Avenue

Fitchburg, MA

Tel. 343-7137

Richard C. Moorcroft

Stephen R. Moorcroft

**Hyvää Joulua
ja
Menestyksellistä Uutta Vuotta**

photograph courtesy of Fitchburg Historical Society

Main Street from corner of Hartwell Street, Fitchburg, 1930s

Fm The Fitchburg
a friendly place to do business

A Multi-Line Mutual, 781 Main Street, Box 2027
Fitchburg, MA 01420. (508) 345-7516.

Jouluseimi kuvaa Betlehemin ihmettä

Joulu Pyhällä maalla lienee monen kristityn haave. Ja kuten monena jouluna aikaisemminkin, tuhatmäärin kristityjä suuntaa myös sinne askeleensa tänä Herran vuonna 1995.

Syntymäkirkon alla olevassa luolassa, oletetun seimen kohdalla, kristityt etsivät yhteyttä 2000 vuoden takaisiin tapahtumiin.

Mutta jos ei seimen syntysijoille pääse, voi jouluyön tapahtumia muistella koti-seimen äärellä lumisessa Pohjolassakin.

Jouluseimi on Suomessa pikku hiljaa alkanut yleistyä kodeissa, lastentarhoissa, kouluissa ja jopa kirkkoissa.

Tuo aikaisemmin perin katolisena pidetty tapa pystyttää kodin nurkkaukseen jouluinen kuvaelma Jeesuksen syntymästä on voittanut herttaisuudellaan ankaran luterilaisen uskonnon maankin. Jouluseimen rakentelusta on tullut paikka paikoin perheen joulun odotuksen yhteistä askartelua.

Mielikuvitus lentää

Jouluseimi on yksinkertaisimmillaan pienistä nukkehahmoista rakennettu kuvaelma, jonka muodostavat vain Jeesus-lapsi seimessä sekä Maria ja Joosef. Mutta ihmisen mielikuvitus syttyy herkästi seimenrankenteluun, jonka tuloksena on taidokkaita näkymiä Betlehemin jouluyön tapahtumiin.

Kolme koreaa tietäjää tai kuningasta ovat itseoikeutettuja kuvaelman osasia. Tallin seinät ja olkkatto muodostavat usein seimikuvaelman kullit, joiden ikkunoista kurkistelevat eläimet - aasit, naudat, hevoset ja lampaat.

Ryysyiset paimenet kumartavat seimen äärellä. Loistavat enkelit julistavat vastasyntyneen pyhyyttä. Joulutähti loistaa seimen yllä. Ja kun oikein realistisia ollaan, seimen ympärille on rakennettu aito luonto hiekasta, kivistä, pensaista ja puista.

Ryysyiset paimenet kumartavat seimen äärellä. Loistavat enkelit julistavat vastasyntyneen pyhyyttä. Joulutähti loistaa seimen yllä. Ja kun oikein realistisia ollaan, seimen ympärille on rakennettu aito luonto hiekasta, kivistä, pensaista ja puista.

Ikivanha traditio

Jouluseimen rakentamisella me liitymme jälleen ikivanhaan länsimaiseen traditioon. Jouluseimen kuvauksen historia alkaa oikeastaan juuri Betleheminä. Konstantinus Suuren kristitty äiti Helena rakennutti sinne 300-luvulla kirkon ja siihen myös seimeä kuvaava teos. Jo 300-luvulta olevissa roomalaisissa sarkofageissa on myös korkokuvia, joissa on Jeesus-lapsi seimessä tallin edessä. Maria tulee kuvauk-

slin mukaan 300-luvun lopulla ja Joosef 400-luvulla. Seimen kuvaukset kirkkoissa yleistyivät nopeasti kristinuskon tultua valtaan Roomassa. Toinen lähde, josta Jeesuksen syntymäkuvat ovat lähtöisin, ovat kirkolliset näytelmät. Jo ainakin 900-luvul-

la on tuomiokirkkoissa alettu esittää kirkollisia tapahtumia näytelminä kirkon sisällä. Jouluyön kuvaus tuli yhä realistisemmaksi, niin että jopa eläimiä tuotiin kirkkoon sisälle.

jatkuu sivulla 12

Jerusalemista tuotu puuseimi.

Hyvää Joulua ja Menestyksellistä

Uutta Vuotta

JOULUTERVEHDYS!

JOULUTERVEHDYS!

Mario's

Clothing and tailoring

779 Main Street

Fitchburg, Mass.

Tel. 342-9245

Hauskaa Joulua 1994 ja
Onnellista Uutta Vuotta 1995

- Visit our new location -

**McManus Novelty &
Hobby Shop**

Lionel junia - Moottoreita

Uusimpia lentokonetyyppejä - Postimerkkialbumeja

490 John Fitch Hwy

Fitchburg, Mass.

Tel. 342-3248

Liz and Pam's Gift Center

488 John Fitch Hwy

Fitchburg, Mass.

Tel. 342-0140

Fidelity
Co-operative Bank

675 Main Street, Fitchburg • 345-4331

97 Elm Street, Millbury • 865-9536

29 Main Street, Leominster • 537-6366

33 Pleasant Street, Gardner • 632-5591

Member FDIC

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
toivottavat

George ja Leena Kokk
ja Vieno Kingston
Lunenburg, MA

Hauskaa Joulua

PHONE (508) 386-7707

Small Engine

Sales & Service
ARIENS, HUSQVARNA, SACHS, DOLMAR

PIRKKO JA

OLAVI AMMESMÄKI

HOSMER ROAD

ASHBY, MASSACHUSETTS 01431

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle
toivottavat

Aili ja Waino Berkiö
Ashburnham, Mass.

Pirkko's Beauty Salon

Turnpike Road, Ashby, MA 01431
(508) 386-7060

Joululoo ja
Onnellista
Uutta Vuotta

Kiltän asiakkaitani
menneestä vuodesta

Iloista Joulua ja Onnea vuodelle 1996
Maijan Kampaamo

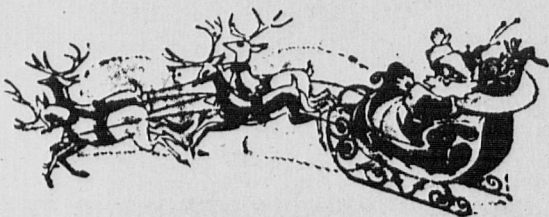
444 Chase Road
Puh. 582-7717

**NORTH
END**

SUBARU
MAZDA
ISUZU
SUZUKI

Hauskaa Joulua ja
Hyviä ajokelejä

Gene ja Alice Heikkilä

Hauskaa joulua ja matkarikasta
Uutta Vuotta

G.I.T. Matkatoimisto

69 Main St., Leominster, MA 01453

Puh. 537-4536

Matkatoimiston johtaja Alex Paul puhuu hyvin
suomea ja mielihyvin auttaa suomenkielillä matkaa
koskevista järjestelyistä.

JOULUSEIMI . . .
jatkoa sivulta 11

Traditio kertoo, että Farn-
ciscus Assisilainen suoritti
joulu yön messun metsässä
Greccion lähellä vuonna
1223. Jeesuslapsi ei tosin ol-
lut seimessä, mutta katsojat
kuvittelivat nähneensä sen il-
mestyksenä.

Seimiä ympäri
maailman

Roomassa Neitsyt Maria ja
Jeesus-lapsi -veistos on San-
ta Maria Magglore -kirkossa
ja siellä pidetään vielä nyky-
inkin joulu yön messu pat-
saan äärellä. Bolognasta on
1300-luvulta jouluseimen ku-
vaus, jossa Maria on esitetty
taivaan kuningattarena.

Pikku hiljaa seimen kuvaus
jopa luonnollista kokoa ole-
vine ihmishahmoineen yleis-
tyi Keski-Italian kirkkoissa.
Hahmot olivat usein poltetut-
ta savesta ja ne oli maalattu
kirkkain värein. Kun tapa le-
visi muualle Italiaan, seimen
hahmot tehtiin kivistä, usein
marmorista.

jatkuu seuraavalla sivulla

Westminster, MA 01473

Anna Laasanen

Waino & Roxy Niemi
Roger & Elsie Robichaud
Peter & Fae Remelius
Arvo Niemi
Lillian Green
Marylyn Niemi
Anna Niemi
Aili Wintturi
Helvi Wintturi
Ellen Wintturi
Aino Sipilä
Lauri Sipilä

Amy V. Van Hazinga
Ashburnham State Road
L. Irene Kamilla
41 East Road

Merry Christmas ja
Hyvää Uutta Vuotta
Aune Kärkkäinen
Stodge Meadow
Ashburnham, MA 01430

Hyvää Joulua ja Onnea
Uudelle Vuodelle
Eira & John Perko
54 Fairview Rd.
Lunenburg, MA 01462

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle
Annikki Ala-Nisula
Westminster, MA 01473

Hauskaa Joulua ja
Hyvää Uutta Vuotta
Hella ja Touko Salonen
perheineen
Westminster, MA

Leominster, MA 01453

Eino Berkiö
Aini Wartlainen Howe
465 Merriam Avenue

Lunenburg, MA 01462

Martha Patari
Irma ja Pentti Laine

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Ellen & Arno Hangas
Lunenburg, MA

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Eleanor & Vilho Lucander
32 Lanes Rd.
Westminster, MA 01473

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Aune L. ja Eino E. Niinimäki

59 Carter Rd.

Westminster, MA

Iloista Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

**NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.**

135 Main Street
P.O. Box 449
Westminster
Massachusetts 01473

Hoidamme kaikenlaisia vakuutuksia

Puhelin: 874-2921

Toivotamme

Hauskaa Joulua ja Onnea
Alkavalle Vuodelle

kaikille suomalaisille asiakkaillemme!

Automyynti

Auton varaosia

Korjauksia

Tarvikkeita

**Country Auto
Sales & Service**

118 Bayberry Hill Rd.
West Townsend, MA 01474
Puh. 597-6632

Tutustukaa uuteen varaosien liikkeeseemme

Dick Koivu, omistaja

E. Templeton, MA 01468 South Royalston, MA 01331

Ruth & Ray Nelson

Bill & Gertrude Parnanen
Lillie Dobson

Gardner, MA 01440

John S. Kirkman
2 Fernald Road

Matti & Ruth Sivula
14 Saunders St.

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Tauno & Millie Tamminen
106 Sunrise Ln
Gardner, MA

Joulurauhaa ja
Onnellista Uutta Vuotta

Martha Rinta Kirkman
2 Fernald Road
South Royalston, MA 01331

Christmas Greetings
The Autula Family
P. O. Box 469
Westminster, MA 01473

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Markku, Martha, Nina
Sonja ja Paul
Kuokkanen
49 Colony Rd.
Westminster, MA 01473

Joulu- ja Uuden Vuoden Tervehdys

kaikille asiakkaillemme

West Street Laundromat

ja

Baldwinville Laundromat

Gardner ja Baldwinville, MA

Omistajat: Mr. ja Mrs. Lawrence Fletcher

MA NE
STREET
SALON

Hauskaa Joulua

632-5002

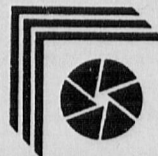
6 Connors Street Gardner, MA
Mailis Ahoranta, owner

SUOMEA PUHUTAAN

Hauskaa Joulua

ja

Onnellista Uutta Vuotta

THE WIRONEN STUDIO

180 LINUS ALLAIN AVE.
GARDNER, MA 01440-2480

508 632 1714

Mainoskuvia

Valokuvia

Jouluilloa ja Onnea Vuodelle 1996

LaJoie's Used Auto Parts Inc.

Ray and John LaJoie

Rear 27 Hill Street
Gardner, Massachusetts

Saatte meiltä käytettyjen autojen osia
Puh. (508) 632-3431

JOULUSEIMI...
jatkoa edellisiltä

Seimen yleistymistä auttoivat Euroopassa varsinkin jesuiitat 1500-luvulta lähtien. Heidän mukanaan seimet levisivät myös muualle maailmaan, missä jesuiitat tekivät lähetystyötä. Koteihin seimikuvaelmat tulivat ensiksi ruhtinaiden palatseihin 1500-luvulla. Ruhtinaat alkoivat myös suosia mekaanisia seimiä, joissa joulunäytelmä esitetään esimerkiksi kellonkoneistossa. Näiden seimien komeista näytelmistä tuli yhäisten joulunajan huvia.

Seimet levisivätkin tänäkin päivänä porvariston koteihin. Siellä niistä tuli oman aikansa elämäntavan kuvauksia ajan puikuineen ja muine rekvisiittineen.

Vasta 1800-luvulla seimestä tuli kaiken kansan huvia myös kottiloissa katolisissa maissa. Seimen henkilöitä alettiin tehdä eri maissa eri materiaaleista. Tšekkoslovakiassa henkilöt tehtiin poliinista, Espanjassa korkista ja Puolassa tinapaperista. Myös puusta tehtiin paljon seiminäkymiä.

"Katolista hapatusta"

Luterilaisiin maihin seimiä alkoi ilmaantua hitaasti 1800-luvulla. Pitkään jouluseimeä pidettiin katolisena hapatuksena, mutta kun jotkut piispat ja papit uskalsivat rakentaa seimiä koteihinsa ja kirkkoihin, alkoi perinne leviää.

Suomessa *Kotille* -lehti esitteli arkkipiispa Lauri Ingmanin seimen 1930-luvulla.

Seimen yleistymistä viime vuosikymmeninä lienee auttanut suomalaisten runsas matkustelu Välimeren katolisiin maihin.

Sieltä on monen matkkaan mukana tullut tullaistina jouluinen seiminäkymä kaikkine tykötärpeineen.

Olipa uskova kristitty tai ei, jouluseimeen liittyvät traditiot ovat joulun tavoista viehtävimpiä. Vastasyntyneen lapsen puhtaus vetoaa kaikkiin.

Ja seimeä rakenneltaessa, yhdessä lasten kanssa, voi aikuinen löytää itsestään lapsen, joka tykkää leikkiä nukella ja vaatettaa niitä. Joulurauhakin löytyy ihmisiä juuri tuollaisina hetkinä.

Anja Salminen
Lähteet: Nemer, Gunther:
Jouluseimen äärellä
(Joensuu 1979)

Vuolto, Katsu:
Suomalainen joulu
(Porvoo 1981).

Jouluseimi-näyttely Kuopion
kulttuuristoriallisessa
museossa
1994.

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle
Ruth & Ray Nelson
East Templeton, MA

Hyvää Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta

toivotamme
vanhoille ja uusille asiakkaillemme

Huhtala Oil
Company

198 Patriots Road, East Templeton, MA
Tel. 632-1221

50 years of Service, 1945 to 1995

Colonial

Member FDIC

Co-operative Bank

The most cooperative bankers in town.

6 City Hall Ave., Gardner, MA 01440 632-0171
117 Central St., Winchendon, MA 01475 297-2447
5 Central St., Baldwinville, MA 01436 939-5355

Parhaat juhla-ajan
tervehdyksemme

EASTERN
PROPANE GAS inc.

for
Commercial • Residential • and Industrial applications
AUTOMATIC METERED BULK DELIVERY
Emergency 24-Hour Service
by Licensed Personnel

Office & Showroom
open Monday thru Friday
from 9 a.m. - 5 p.m.
Route 12, Winchendon
01475

Sales & Service
call toll free
1-800-922-8309

from N.H. 1-800-522-2000

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Helmi & Arne Salo
 300 Lovell Rd.
 Holden, MA 01520

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Pentti, Phyllis ja Brian Elolampi
 Holden, MA

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Irja ja Sulo Haynes
 54 Anderson Ave.
 Holden, MA 01520

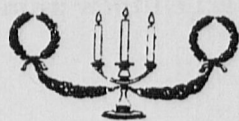
**Nordgren Memorial
 Chapel
 Funeral Service**

Puhelin 852-2161
 300 Lincoln St. Worcester, MA
John F. Carrigan Harry R. Mangsen

**Hyvää Joulua
 ja
 Onnellista Uutta Vuotta**

FINNISH TEMPERANCE SOCIETY, SOVITTAJA
 est. 1890
FINNISH AMERICAN CLUB OF RUTLAND
 est. 1969

Hauskaa Joulua!

May Funeral Service

Hautaustoimisto

Palvelemme Norwoodissa ja ympäristössä

85 Nichols Street Norwood, Mass.

Puh. 762-1509

**Joulun
 ihme**

*Kaukaa matkasi tietäjät,
 seuraten tähtiä niin.
 Että he yltse erämaan,
 tulivat Betlehemiin.
 Viitsaat saapuvat katsomaan,
 Jeesusta selmessään.
 Ihmiskuntamme pelastajaa,
 kaikista erheistään.*

*Kauan siitä jo mennyt on,
 laulusta enkelten:
 Telle on syntynyt Vapahtaja,
 halpaan selmehen.
 Ehkä me niinkuin tietäjät,
 löydämme lapsen sen.
 Seuraten joulun viestiä,
 rauhan ja rakkauden.*

*Joulun kynttilät syttyvät
 keskelle talvisen yön.
 Hetkeksi voimme nyt*

*unhottaa
 arkiset huolet ja työn.
 Joulun lapsen maailmaan
 suurimman viestin toi.
 Valkeus tullut on pimeyteen,
 riemuiten kellot soi.*

Aini Tossavainen

*Hyvää Joulua ja Onnea
 alkavalle vuodelle*
Sulo & Hertta Peura
 922 Salisbury St.
 Holden, MA 01520

*Hyvää Joulua ja Onnea
 alkavalle vuodelle*
Barbara & Edwin Laitinen
 63 Gardner Road
 Hubbardston, MA 01452

INSURANCE

ESTABLISHED 1898

P. J. WOODS INSURANCE AGENCY
 40 MAIN STREET, PEABODY, MASS.

531-2777

WELCOME TO YOU!!

GLASS COMPANIES, INC.

MOBILE SERVICE 1-800-982-0020

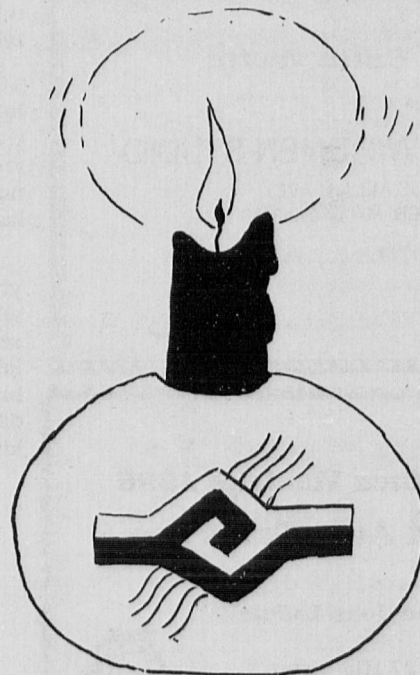
Lasia kaikkiin tarkoituksiin

23 convenient service centers Mobile Service

Andover	14 No. Main St.	Tel. (508) 470-1890
Brockton	Montello & School St.	Tel. (508) 586-1223
Chelmsford	100 Chelmsford St.	Tel. (508) 250-0188
Everett	Revere Beach Pkwy and Second St.	Tel. (617) 387-1777
Falmouth	229 Main St.	Tel. (508) 548-0601
Gloucester	216 Main St.	Tel. (508) 283-4732
Hingham	6 Station St.	Tel. (617) 740-2900
Holbrook	845 So. Franklin St.	Tel. (617) 767-2100
Hyannis	234 Iyanough Rd.	Tel. (508) 775-0526
Hyde Park	1183 Hyde Park Ave.	Tel. (617) 361-1700
Marshfield	820 Plain St.	Tel. (617) 834-6583
Milford	231 East Main St.	Tel. (508) 478-7668
Needham	33 Chestnut Place	Tel. (617) 444-6885
North Weymouth	547 Bridge St.	Tel. (617) 337-6565
Norwood	181 Everett St.	Tel. (617) 769-5540
Quincy	196 Washington St.	Tel. (617) 479-4400
Randolph	1112 North Main St.	Tel. (617) 961-3020
South Weymouth	21 Union St.	Tel. (617) 337-8450
Springfield	906 Boston Rd.	Tel. (413) 782-0400
Stoughton	713 Washington St.	Tel. (617) 341-0176
Watertown	347 Main St.	Tel. (617) 926-3377
Worcester	370 Belmont St.	Tel. (508) 754-0815
Worcester	1275 Main St.	Tel. (508) 797-9400

MERRY CHRISTMAS and HAPPY NEW YEAR

to FRIENDS and MEMBERS

ILOISTA JOULUA JA ONNEA VUODELLE 1996
FINLANDIA FOUNDATION - BOSTON, Inc.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Mr. & Mrs. Andrew N. Ahlfors
226 West St.
Paxton, MA 01612

Rauhallista Joulua ja Onnea vuodelle 1996

Henry ja Vera Rivers
2 Crestwood Road
Paxton, MA 01612

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Eva & Henry Hirvi
4 Ridgewood Rd.
Paxton, MA 01612

*Juhla-ajan Tervehdys
kalkille tuttaville ja tuntemattomille*

Laura (Raita) Martilla Niva
30 Ivernian Road
Worcester, MA 01606-1424

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Roy, Raija & Kurt Helander
351/2 Fairfield St.
Maynard, MA 01754
(508) 897-9455

Hauskaa Joulua!

**Fowler-Kennedy
Funeral Service Inc.**

42 Concord St. Maynard, MA 01754
P.O. Box 297 Tel. (508) 897-7343

John A. Kennedy

John E. Erb

*Our wish for you
A Merry Christmas and a Peaceful New Year*
Barry, Katy, Andy and Susan Heiniluoma
Wild Rose Farm
Hubbardston, MA 01452

*Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!*

Dunn Oil Co.

Off Euclid Ave., Maynard, MA

Tel. 897-3366

24 tunnin huoltopalvelu

Säännöllinen polttoöljyn jakelu. Myymme ja asettamme uusia öljylämmityslaitteita ja korjaamme vanhoja.

Huomatkaa, että teidän öljylaskunne ilmaisee missä kunnossa lämmityslaitteenne on.

Me omistamme entisen Co-op lämmitysöljyn jakelupalveluksen.

Framingham MA 01701

Elmer, Frances & Peter Salenius
13 Woodleigh Rd.

No. Andover MA 01845

Jennie & Matthew Wolozin
6- Kingston St.

Boylston MA 01505-0086

Ero J. & Irene Osterlund
P. O. Box 86

Sterling, MA 01564

Anita & Erin McKenney

Worcester, MA 01605

Elma Osterlund
5 Huron Ave.

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*
Vivian Kallio
Maynard, MA

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*
Viola Merriam
3 Crane Ave.
Maynard, MA

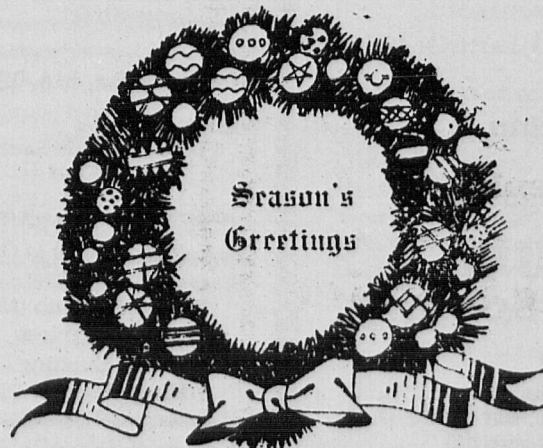
*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*
Edward & Seija Nummelin
41 Housatonic St.
Worcester, MA 01606

*Hyvää Joulua ja onnea
alkavalle vuodelle*
Paul & Vieno Heikkilä
Sudbury, MA

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*
Aino ja Vern Ure
69 Amble Road
Chelmsford, MA 01824-1933
**Donna, Steve, Jeffrey
ja Kristen Dugas**
8 Polley Road
Westford, MA 01886-1857

Season's Greetings

**Volunteer
Insurance Agency, Inc.**

81 Main Street

Tel. 897-4521

Maynard and Concord

Merry Christmas and Happy New Year
Joseph Stephan and Jean Tanczos
166 Pleasant Street
Norwell, MA 02061-2528

Iloista ja Rauhaisaa Joulua
Irma, Frank, Leo, Rosa

Holiday Greetings to friends around
the world
Finlandia Foundation - Boston Newsletter
Viola Ray and Helmi Sharrillo
Editors

Merry Christmas and Happy New Year
to all our friends
Walter and Esther Nisula
368 Franklin St.
Quincy, MA 02169-7937

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Merry Christmas and Happy New Year
Matthew and Dawn Hannel
138 School Street
Quincy, MA 02169

Rauhaisaa Joulua
Hyvää Uutta Vuotta
A. Monti Granite Co., Inc.

Muistokivien tukkutuottaja ja valmistaja
266 Centre St. Quincy, MA 02169
Puh. PR3-6940

Raitista Joulua
ja
Iloista Uutta Vuotta
**Uljas Koitto
Temperance Society**

1890-1995
Quincy and Pembroke, Mass.
P.O. Box 1232 Pembroke, MA 02359
83 Suomi Road (off Route 36)
Merry Christmas
and
Happy New Year

Waltham, MA 02154

Georg & Aina Schkuta

Quincy, MA 02169

Lempi Bonomi
97 Forest Ave.
Viola Rose
25 Cliff Street
Bill and Joan Tuori
132 Centre Street
Aune & Katie Leppala
61 Kent Street
Seppo, Karen & Amy
Pakkala
81 Copeland Street

Lexington, MA 02173

Ellen Lindell
Linda Lindell
Elizabeth & William Copp,
& Lisa, Loriann, Robert

Braintree, MA 02184

Ted & Lynn Maki
16 Norfolk Rd.

Milton, MA 02186

Edwin & Florence Berg
669 Randolph Avenue

Duxbury, MA 02332

David & Marie Hirvimaki
516 Chandler Street

Halifax, MA 02338

Harry and Taimi Maki
25 Forestdale Drive

Holbrook, MA 02343

Arno & Mark Sodergren
151 Plymouth St.

Pembroke, MA 02359

Norman Rose
34 Mill Pond Road
Kerttu Winters & William
P. O. Box 136

Rockland, MA 02370

Kari, Ellen, Mikko Dahl
7 Marks Street

Centerville, MA 02632

Elsie Stranius
114 Centerville Ave.

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle

Alfred & Vieno (Nissila)
Hagblom
291 Cushing St.
Hingham, MA 02043

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle
Osmo ja Claire Sulkala
92 Lincoln Street
Needham, MA 02192

Merry Christmas
Happy New Year
Paul Nisula Family
No. Abington, MA 02351

A Merry Christmas and
the Best of New Year's
to All our Friends
Kim & Tauno Aalto
Manomet, Mass.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Eila ja Matti Soikkeli
Braintree, MA

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Eina Ruska Nelson
205 Old Post Road
Centerville, MA 02632

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
toivottaa Raivaajan lukijolle

Rachel Syrjälä

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
täältä Cape Codilta

Finnish American Society of Cape Cod

Hauskaa Joulua

ANY TIME LOCK SERVICE

HOME, AUTO & INDUSTRIAL
192 GLENDALE ROAD
QUINCY, MA 02169
(617) 471-1639

Taisto ja Mary Maki

Joulu- ja Uudenvuoden
tervehdys!

**Copeland St.
Auto Body Co.**

George Jansson

65 Copeland St., W. Quincy, MA
GR-9-6352

Joulu- ja Uuden Vuoden Tervehdys
asiakkaillemme

**Carl O. Widman
& Sons Co.**

Auto Body & Fender Repairs

140 Brook Road Quincy, MA 02169
Tel. 773-0020

About the photograph on page 1

The Christmas eve celebration of the Finlander's Stock Company, formerly of Fitchburg (MA) is shown in a rather candid photograph 1913. Hopefully the photograph will come out reasonably well when reprinted - it is somewhat light in some places. However, one thing is sure to be evident - plenty of coffee-rather candid photograph for bread for everyone. Recognize anyone in the photo? Please write Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA

01420-0600.
The photograph was taken by Selma S. Leeman, then of Fitchburg. She later moved to New York City where she owned and operated a travel agency which still exists today.

Photo courtesy of Finnish Cultural Center

Greetings from the Northeast

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Helen Waananen Smith
249 Waterwheel Lane
No. Kingston, RI 02852

John, Jean, Ethan and Heather Echternach
25750 S.E. 32nd Place
Issaquah, WA 98029

Brian, Frances, Lorin, Mara and Carlin Smith
1645 Black Maple Drive
Rochester Hill, Michigan 48309

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Oiva Anderson
Georgia Westervelt
New Ipswich, NH

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Gilbert ja Jeannette Oliveira
Nashua, NH 03060

**Richard, Karen, Richard Jr.,
Kristina & Matthew Chase**
Reading, MA 01867

Liisa Edwards
Stoneham, MA 01180

Onnellista ja menestyksellistä Uutta Vuotta

toivottavat kaikille

Suomalaisen Naisyhdistyksen Jäsenet

Springfield, Massachusetts

Elizabeth Laitinen Adams
Martha Elonen Anastas
Aili Riiska Blanchette
Laina Wiback Calkins
Linda Lust Clark
Melba Bodas Drewnowski
Angela Pellikka Farber
Alice Terho Fernandez
Ella Kamppi Finner
Liisamaija Finner
Patricia Arnio Gately
Kathleen Arnio Hood
Aili Eskola Kamilla

Rita Johnson Kellogg
Hazel Matson Lord
Judy Bodas McGuire
Maija McKeon
Margaret Riiska Menatti
Helen Maki Neveu
Sylvia Aarnio O'Neill
Aili Stenfors
Linda Tammi
Irene Terho Tuttle
Mirja Ilonen Williams
Darlene Kivi Woolson
Helena Tuovinen

Kännyköitä kontteihin

Suomalaisten ME-luokkaa olevan kännykkäinnostuksen odotetaan vain yltyvän tänä jouluna. Teessä on varauduttu joulukuun aikana jopa yli 50,000 uuden matkapuhelinihitymään syntyyn.

Määrä nostaisi näiden liittymien kokonaisluvun Suomessa jo lähes 900,000:een.

Matkapuhelinihitymiä on maassa tällä hetkellä runsaat 840,000. Verkkoja on kolme: kaksi nmt-verkkoa ja yksi gsm-verkko.

Telestä kerrotaan, että joulumyynti näkyi liittymien menekkipiikkinä ensimmäisen kerran viime vuonna. Ilmiön odotetaan edelleen vahvistuvan. Tänä vuonna on jo tähän mennessä tilattu 240,000 uutta matkapuhelinihitymää ja tämän vuoden kokonaisliikityksen odotetaan nousevan lähes 300,000:een.

Oneonta, NY 13820

Wally ja Carrie Keto

South Paris, ME 04281

Ruth E. McKeen
18 Gary St.

Rutland, VT 05701

Lillian M. Davidson

Joulutervehdys
Richard & Helvi Impola
20 Dubois Road
New Paltz, NY 12561

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle
Anne-Marie Tucker
113 Bedford Rd.
Merrimack, NH 03054-2522

*Merry Christmas
Happy New Year*
**Allan, Nancy, Sam,
Lalla Taylor**
P.O. Box 254
Newfields, NH 03856

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle
Irma ja Lauri Pekkanen
171 Southside Road
York, ME 03909-5114

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle
Jorma & Helen Keto
15021 Maryland Line Rd.
Greencastle, PA 17225

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle
Kerttu Pukki
31 E. Broad St.
Bogota, NJ

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle
Edith and Paul Kaske
143 Fulton Street
New Milford, NJ 07646

Joulutervehdys
Aino ja Elis Backstrand
88 Manhattan Avenue
Yonkers, NY 10707

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Rauha Toini Savenius
609 Oakland Ave.
Charleroi, PA 15022

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Prof. ja Mrs. Arnold J. Aho
27 Twin Brooks Rd.
Groton, VT 05046

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Finnish-American Heritage Society of Maine

P.O. Box 294
W. Paris, ME 04289

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Puhelimenne tekee meistä naapureita!

Olemme palveluksessaan vuorokauden joka hetki! Eivät sääsuhteet, eivätkä pitkät matkat tee sinä eroitusta, sillä olemme varustautuneet käsittelemään ulkopuolisiakin kutsuja yhtä tehokkaasti kuin oimaktin paikkakuntamme kutsuja. Jos rakkaanne elämä sattuisi loppumaan jossain kaukaisessa paikassa, voimme asian järjestää konttoreissamme Poughkeepsissä tai Fishkillin kylässä, N.Y. Ja siitä alkaen pidämme asiasta huolen.

The Robert Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY
Puh. 452-1680

Hopewell Junction
221-9234

Village of Fishkill
Puh. 896-6166

Shawn L. Auchmoody - Pres.

Holiday Greetings from Florida

Christmas Greetings
George & Ella Halfpenny
 7223 West Oakridge Circle
 Lantana, FL 33462
 also Fitchburg, MA 01420

Joulutervehdys
Eino ja Taimi Salo
 615 So. Palmway
 Lake Worth, FL 33460

Hauskaa Joulua
Ray and Ina Sliwinski
 220 Croton Ave.
 Lantana, FL

Hyvää Joulua ja
Onnea alkavalle vuodelle
Wesley ja Miriam Ketonen
 Lake Worth, Florida

Floridan Suomalainen Liike-Klubi

Rauhallista Joulua ja

Hyvinvointia Vuodelle 1996

Toivottaa Floridan Suomalainen Liikeklubi ja sen jäsenliikkeet

AALTONEN CONSULTING 582-9981
 1415 Lake View Dr. Lake Worth, FL 33461-6047
 Rose-Marie & Arne Aaltonen
 AHO AIR 547-0100
 7130 Georgia Avenue, West Palm Beach, FL 33405
 Bill Aho
 ALTAI APTS MOTEL 582-1642
 1526 S N St, Lake Worth, FL 33460-5730
 Irma & Tim Nurvala
 AMERIKAN UUTISET 588-9770
 465 Greynolds Circle, Lantana, FL 33462-4565
 Sakri Viiklund
 ARUBA ARMS MOTEL 588-5529
 1401 S Fed Hwy, Lake Worth, FL 33460-5746
 Antero Nikunen
 A. U. CRUISES 586-3373
 7020 Half Moon Cir #512 Hypoluxo, FL 33462-5435
 Taimi & Alfons Ukkonen
 COASTLINE REALTY, INC. 588-2900
 511 Lake Ave., Lake Worth, FL 33460-3898
 Anneli & Pertti Piira
 CRESTWOOD CONSTRUCTION 585-6397
 1721 Crestwood Blvd, Lake Worth, FL 33460-1756
 Ilka & Allan Harikkala
 FINN BUILDERS CONSTR. 586-5951
 1502 S Lakeside Dr. #210, Lake Worth, FL 33460-5865
 Annikki & Yrjö Ylijoki
 FINN MOTORS 586-3832
 1214 Wingfield St, Lake Worth, FL 33460-5586
 Maija & Kari Hyytiäinen
 INFRARED DETECTORS 585-8618
 1318 S Palmway, Lake Worth, FL 33460-5608
 Kaija & Toivo Juvonen
 JUVONEN INVESTMENTS 582-7372
 3601 S. Ocean Blvd., S. Palm Beach, FL 33480
 Oskar Juvonen
 KIISKI'S APTS - MOTEL 585-3730
 1312 S N St, Lake Worth, FL 33460-5643
 Helinä & Vilho Kiiski
 KILPO CONSTRUCTION 586-6114
 6560 Paul Mar Dr, Lantana, FL 33462-3938
 Pirkko & Peter Kilpo
 K. K. CAR CO. - RENTALS 585-1731
 917 S Dixie Hwy, Lake Worth, FL 33460-5113
 Eila & Osmo Sikanen
 KOMONEN KULTASEPPÄ 585-1084
 1505 Lucerne Ave, Lake Worth, FL 33460-3618
 Raiili & Matti Komonen
 MIDNIGHT SUN - ILSA MOTELS 588-3640
 1030 S Federal Hwy, Lake Worth, FL 33460-5148
 Tellervo & Raimo Nikunen

PALOMAKI INVESTMENTS 793-6757
 1222 Rain Tree Ln, Wellington, FL 33414-8640
 Rachel & William Palomaki
 SATAMA CONSTRUCTION 588-4507
 205 SW Atlantic Dr, Lantana, FL 33462-1939
 Rauni & Paavo Satama
 SCANDIA BAKERY 582-1600
 16 S Dixie Hwy, Lake Worth, FL 33460-3728
 Aune & Taisto Käätä
 SCANDINAVIAN MASSAGE 586-0033
 473 Greynolds Cir, Lantana, FL 33462
 Lori & Pekka Ojala
 SILVAN INVESTMENTS 582-0063
 1106 So. Palmway, Lake Worth, FL 33460-5108
 Allan Silvan
 SIMOLA FLOWERS 1-286-1055
 1700 SE Darling St, Stuart, FL 34997-6412
 Eva & Jaakko Simola
 SUOMINEN INVESTMENTS 582-8730
 7030 Half Moon Cir #418, Hypoluxo, FL 33462
 Heli & Paavo Suominen
 SUONPÄÄ RENTALS 967-5120
 P O Box 1104, Lake Worth, FL 33460-1104
 Ilkka Suonpää
 TAPIO ANTILLA KIRJANPITO- & VEROPALV. 642-9194
 7894 Manor Forest Blvd, Boynton Beach, FL 33462
 Airi & Tapio Anttila
 THE NEW SUNGATE MOTEL 588-8110
 901 So. Federal Hwy, Lake Worth, FL 33460-5136
 Benita & Roger Stjernvall
 THE RINGMAKER 655-1712
 214 Southern Blvd, West Palm Beach, FL 33405-2738
 Riitta & Jorma Huttunen
 TOMMOLA APTS 585-7093
 1321 Date Palm Dr, Lantana, FL 33462-1401
 Sirkka & Arvo Tommola
 TUOMINEN APTS & CONDOMIN. 582-8606
 1010 South N St, Lake Worth, FL 33460-5155
 Eira Tuominen
 TURTLE TOWING 533-6108
 635 Gator Dr, Lantana, FL 33462
 Marja & Jukka Seppänen
 VÄISÄNEN AUTOHUOLTO 582-6481
 508 W Drew St., Lantana, FL 33462-4536
 Irma & Alpo Väisänen
 YLJOKI KIINTEISTÖVÄLITÄJÄ 642-8547
 1881 Travis Rd., L.Cik. Shores, FL 33406-5261
 Helena & Jorma Ylijoki

FINNISH BACKGROUND

from page 8

flourished economically and socially. Finland has an enviable position in the world in the fields of shipbuilding, paper machinery, electronics, heavy industry, art, education, architecture and music, to name only a few areas. It has developed a Finnish-sustainable eco-system and waste management program, particularly in the areas of forest and wood management and water preservation. Its standard of living is one of the highest in the world and its health services and care for the elderly, the best in the world.

Compare all of this, to the course of the Soviet Union since the terrible 1940s. It immediately becomes apparent to us what our forbears fought so hard for, saving Finland from a form of tyranny and a similar fate.

We today having in mind all that has gone before us, are well to be proud to have our ethnic background known the world over, as comprised of integrity, fierce independence and guts - which is really what *sisu* stands for.

Consul Edwin E. Kaarela spoke at the Finnish Independence celebration at Salma Park in Fitchburg (MA) on Dec. 3. The above is from the text of his remarks.

West Palm Beach, FL 33417 Lake Worth FL 33460

Oscar W. Hill
 42 Salisbury B

Mrs. Aili Ylitalo
 1520 North "N" St.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Auvo ja Violet Aho
 609 Amaryllis Drive
 Barefoot Bay, FL 32976-7118

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Salme & Allen Mikkonen
 379 Yorkshire St.
 Port Charlotte, FL 33952

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Elviira & Osmo Tuiskula
 2878 Donnelly Drive #210
 Lake Worth, FL 33462

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle
Oliva & Gertrude Rinne
 19 Rocky Gutter St.
 Middleboro, MA 02346-3510
 ja
 3360 Lake Osborne Dr. Apt. #102
 Lake Worth, FL 33461-5959

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

Babione-Stephenson Funeral Home, Inc.

1004 S. DIXIE HWY. - LANTANA, FLA. 33462
 TEL. 582-4124

Robert J. Babione
 Funeral Director

David Jarvi
 Funeral Director

Mack Stephenson
 Funeral Director

Tim Walker
 Funeral Director

Puhumme
 suomea

Burial, Cremation
 and shipping
 service

Since 1963

Joulupukin kirkkoherra

SINI HARJUNMAA
HOLDEN, MA

Tiesitkö, missä on Suomen kolmanneksi suurin seurakunta?

Seurakuntalaisia on yli 50,000, kirkkoherran lisäksi pappeja on viisitoista ja kirkollisia tilaisuuksia pidetään pääkirkon lisäksi kymmenessä eri kappelissa seurakunnan alueella.

Seurakunnan ainutlaatuisia maamerkkejä ovat mm. kulttuuri- ja tiedeokeskus *Arktikum*, *Jätkänkynntilä*-silta, jonka huipulla palaa ikuinen tu-

li, *Molokongäs*, *Unarinköngäs*, *Ounasvaaran* hihtokeskus, *Pöykkölän* etnografinen museo sekä *Joulupukin* työpa-

Aivan oikein, kyseessä on tietenkin Rovaniemen luterilainen seurakunta napapiirillä Suomen Lapissa.

Tämän "joulupukin seurakunnan" vastikään eläkkeelle jäänyt kirkkoherra, rovasti Ilmo Pulkamo päätti aloittaa eläkepäivänsä vauhdikkaasti lentämällä Amerikkaan ystäviä ja sukulaisia etsimään. Löytyihän niitä. Vietettyään jonkin aikaa Kaliforniassa y-

Yllätysvieras Suomi-koulussakin. Rovasti toi terveiset Joulupukin maasta ja piti Suomi-koululle mielenkiintoisen aamunavauksen.

täväperheen luona, reipas ro- vasti saapui Uuteen Englantiin, josta myös RAIVAAJAN

avustuksella löytyi kauan ka- teissa olleita sukulaisia. Suomessa luterilainen kirk-

ko on valtionkirkko. Sitä on myös nimetty kansankirkok-

jatkuu sivulla 20

Floridan Radioamatöörit

toivottavat kaikille

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

OHSPR "Pate" Rasila ja Anna-Liisa
K1DCB Matti Salomaa ja Hanna
WA1ORP Aulis Aho ja Alli
KB2HN Raimo Karjalainen ja Anja
WD4OTN David Karhu

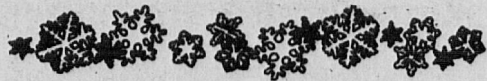
Lepokodin Ystävät

toivottavat

Lepokodin johdolle, henkilökunnalle,
asukkaille ja kannattajille

*Joulun Iloa ja Rauhaa sekä
Siunausta Uudelle Vuodelle*

Olemme jälleen kiitollisia kaikesta
meille antamastanne tuesta

American Finnish Tourist Club, Inc.

301 Central Blvd., Lantana, Florida 33462

Toivottaa jäsenilleen ja kannattajilleen

*Hyvää Joulua
ja
Onnellista
Uutta Vuotta*

Karl A. Nikula
puh.joht.
966-0597

Vuokko Kivi
siht.
585-8624

Kalevan Naisten Auringattacen Tupa No. 56

Kalevan Ritariit
Etelän Maja 52
Lantana, Florida

Suvettaren Tupa 20
K.N.III Asteen Tupa
Lantana, Florida

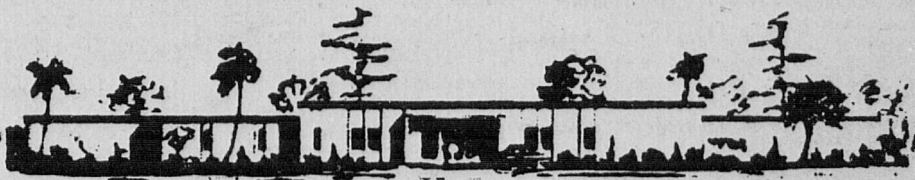
P.O. Box 3783

Lantana, FL 33462

*Toivottavat Parhainta Jouluihoa ja Onnellista
Uutta Vuotta kaikille kalevaisille -
kaikille suomalaisille*

Kokouksemme ovat joka kuukauden toinen ja neljäs maanantai klo 4:00
Suomi talolla, 301 Central Boulevard Lantana, Florida 33462
Suvettaren Tuvan kokous kolmantena maanantaina 4:00

Vierailevat Siskot ja Veljet: Olette erittäin tervetulleita kokouksiimme - vaalimaan kansallisuutemme asiaa ja nauttimaan perheemme yhdessä olost.

Finnish-American Rest Home, Inc.

1800 South Drive, Lake Worth, Florida 33461
Telephone (407) 588-4333

Suomalaisen Lepokodin asukkaat, johtokunta ja työntekijät

toivottavat

Rauhallista Joulua

ja

Onnellista Uutta Vuotta

kaikille lukijoille

Finland Holiday Greetings

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle
Arvo ja Kerttu Rytöjälle
Toholampi, Suomi
toivottavat
Charles ja Patricia Clark

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle
Matti ja Eeva Hopeavuorelle
Toholampi, Suomi
toivottavat
Charles ja Patricia Clark

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle
Kari ja Dagny Hopeavuorelle
Anneli, Elinalle, Jarille, Juhalle
Toholampi, Suomi
toivottavat
Charles ja Patricia Clark

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Rättyä & Isohanni
relatives in Finland
Carolyn & Ron Anderson
Massachusetts

Holiday Greetings from all over USA

Winter Solstice Greetings
Harri Siitonen
106 Sanchez St., Apt. 17
San Francisco, CA 94114

Holiday Greetings from
Jack London's Valley of the Moon
Ed & Bertha Hagelberg
193 West Verano Ave. #107
Sonoma, CA 95476

Lämmin joulutervehdys ystävillemme
Ellen Jaakkola Waananen, Mountain View, CA
Jack and Ann Waananen, Los Altos, VA
Eric Waananen, Chantilly, VA
Robyn Waananen, Blacksburg, VA
Mary Lee and Jodi Meisner, Portland, OR
Travis Gladden, Portland, OR

JOULUPUKIN ... jatkoa sivulta 19

si, sillä valtaosa kansasta -
peräti 88 prosenttia - kuuluu
siihen uskonnonvapauden
vallitessa.

Luterilainen uskonto, kuten
myös katolinen, ortodoksinen
tai niin kutsuttu elämäntietä
somustieto (kirkosta eroneet)
kuuluvat pakollisiin oppi-
aineisiin Suomen kouluissa.
Jokainen päivä alkaa koulun
yhteisellä *päivänavauksella*,
jota ennen kutsuttiin *aamhar-
taudeksi*.

Tämän vuoksi Uuden Eng-
lannin Suomi-koululaiset Le-
xintonissa ottivat avosylin
vastaan kaukaisen vieraan,
kun rovasti Pulkamo ystäväl-
lisesti tarjoutui pitämään
koululaisille lauantaisen päi-
vänavauksen. Eipä ollut en-
simmäistä kertaa Lapin mies
Suomi-koulun vieraana, on-
han rovastin oma seurakun-
talainen, Joulupukki Rovani-
emeltä, käynyt pikkuisia
katsomassa jokaisessa joulu-
juhlassa.

Lapset seurasivat rovastin
rauhallista kertomusta yhtä
innostuneina kuin Joulupuk-
kia konsanaan. Ilmisel-
västi näki, että tämä viihtyy
lasten seurassa vähintään yh-
tä hyvin kuin kiireisempi seu-
rakuntalaisensa Joulupukki.

Täällä Uudessa Englan-
nissa "Joulupukin kirkkoher-
ra" asusti veljenpoikansa Ve-
sa Pulkamon ja tämän vai-
mon Senjan luona Maynar-
dissa.

Senjan ansiosta saimme

viettä yhteisen maanantai-
iltaisen kahvitilaisuuden, jolloin
keskustelimme rovastin koke-
muksista hänen 36-vuotisen
pappiuransa aikana kuin
myös hänen ajatuksistaan
suomalaisen ja amerikkalaisen
seurakuntaelämän erois-
ta.

Syyskuun lopussa eläkkeelle
jäänyt Pulkamo on toiminut
koko pappiuransa Rovani-

mellä. Seurakuntatyön ohella
hän on toiminut uskonnon-
opettajana ja sotilaspappina
rajavartiostossa, lennostossa
ja ilmatorjuntapatteristossa.
Viimeiset seitsemäntoista
vuotta hän oli kirkkoherrana,
hallinnollisessa virassa, joka
ei mitenkään vähentänyt o-
sallistumista kirkollisiin toi-
mituksiin.

Pulkamo on laskenut, että

Pikkuserkut tapasivat ensimmäistä kertaa toisensa.
Irene Martin Rhode Islandilta ja tämän poika Bill sa-
vat luokseen kaukaisen yllätysvieraan. Rovasti Pul-
kamon sylissä veljen pojanpoika Henry Pulkamo May-
nardista.

Dundalk, MD 21222-3428

Wolito & Elma Wallenius
8193 Del Haven Road

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle
Mrs. Aini Tossavainen
2427 McGee Ave.
Berkeley, CA 94703

Madison, OH 44057-2158

Elvi (Peura) Haapanen
1851 Hubbard Rd. Ap

W. Lafayette IN 47006

Dr. Alvin Laasanen

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle
Alice & Willehard Oksanen
Seagate Colony Suite 612
2830 Ocean Drive
Virginia Beach, VA 23451

Herbster, WI 54844

Mrs. Aili (Wintturi) ja
William Luoma
HC 62 Box 130

Stafford TX 77477

Allen J. Harju
12226 Meadow Hollow Drive

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle
Armas O. ja Eithea Luoma
9174 Arnold
Redford Twp, MI 48239-1556

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Helen S. Harvi
8310 Partlow Lane
Houston, TX 77040-1519

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Frank and Viana Beetle
501 N.E. Ravenna Blvd
Seattle, WA 98115

HAUSKAA JOULUA tv. John E. Erkkilä ja Helmi
Kortes-Erkkilä, 605 SE 121 Ave. #9, Vancouver, WA
98684 (Phone: 360-892-7866) Tilatkaa Joulu-lah-
jaksi RELEVANCE OF THE KALEVALA, Comments,
Quotes & Quips. \$10.

A Merry Christmas
and Happy Holidays

FAHA

Board of Directors
and
FAHA Ladies

197 W. VERANO AVE., SONOMA CA 95476

Christmas Special

SECTION TWO

Holiday Greetings from Connecticut and Rhode Island

kuluneen 36 vuodena aikana hän ehti toimittaa 5,623 kastetta, 3,346 vihkimistä ja 3,056 hautaamista.

"Kultaa on käsiäni läpi kulkenut vihkisormuksina 10 ki-
loa!"

Eikä se tähän lopu. Läksi-
äishaastattelussa seurakuntansa tiedotuslehdelle Pulkamo totesi: "Lapio- ja rengastöitä saattaa olla vielä

jäljellä. Kaikki ne vanhukset eivät vielä ole kuolleet, jotka ovat pyytäneet multien heittämistä sitten matkan päätyessä. Jos joskus näin tarvitaan, niin voimien mukaan, mikäli hyvä Jumala antaa terveyttä ja elinpäiviä." (Pääsky 4/1995)

Pulkamo muisteli muutamia vihkitöitä pulkamon pulka-ajalta. Eräs kaunis morsian, pukeu-

tuneena asialliseen valkeaan hääpukuunsa, oli laittanut jalkaansa ainoat saatavilla olleet valkoiset jalkineet - tennistossut! Toinen onnellinen morsian asteli kirkon käytävää alttarille kukkaruokku sylissänsä. Irkokukkia ei liene ollut saatavilla, eikä morsian ollut raskinut katkaista ruukukukkia.

Muutama vuosi sitten Pulkamo sai puhelun matkatöistä. Amerikkalainen pariskunta, jo pitempään aviossa ollut, halusi uudistaa avioliittolupauksensa Lapin luoissa.

Pulkamo otti haasteen vastaan ja valmisti puheen englanniksi. Muutaman ystävänsä todistamana pariskunta sitten asteli yhdessä kohti alttaria täysissä lappalaisasuissa. Joulupukin kirkkoherran siunaamana he lupasivat edelleenkin rakastaa toisiaan niin myötä- kuin vastoin käymisissäkin. Kokemus lie-
nee avioparille ollut ainutlaatuinen.

Niin Kaliforniassa, kuin täällä Uudessa Englannissakin rovasti Pulkamo tutustui paikallisiin seurakuntiin vierailamalla eri kirkkoissa.

Pulkamo totesi, että Amerikassa kirkossakäynti on huomattavasti aktiivisempaa kuin Suomessa. Täällä noin 35 prosenttia käy kirkossa kun suomalaisista vain 5-10 prosenttia tekee niin.

Tosin Suomessa erityisesti vanhukset ja liikuntavammaiset ovat tyytyväisiä siitä, että edelleenkin sunnuntaamuisin radioidaan jumalanpalvelus suorana lähetyksenä jostain kirkosta ja kerran kuukaudessa se myös televisoidaan. Tutkimus on osoittanut, että näitä radio- ja TV-jumalanpalveluksia seurataan hyvin laajalti.

Pulkamo oli havaitsevanaan eron myös ihmisten suhtautumisessa kirkossakäyntiin. Vaikutti siltä, että täällä kirkkoon meno on enemmän sosiaalinen tapahtuma. Suomalainen menee kirkkoon usein yksin, kuuntelemaan Jumalan Sanaa ja kohtaamaan Jumalan.

Jumalanpalvelusuudistukseen myötä suomalainen vakavampi ilme on hiljalleen muuttumassa. Pulkamo kuitenkin totesi, että virret täällä ovat kovin erilaisia. Virsien tempo ja liturgian nopeus saivat aivan hengästymään. Suomessa sitä ei toteuteta näin nopeasti. Virsien veisu on vakavampi.

Hyvin vaikuttavaa on se, missä määrin vapaaehtoiset työkentelevät täällä kirkkojen

jatkuu sivulla 22

Season's Greetings from Connecticut and Rhode Island

We wish to thank all our advertisers in Connecticut: Brooklyn, Danielson, Canterbury, Central Village, Dayville, Jewett City, Moosup, Plainfield, Putnam, Sterling, and Voluntown; and in Foster and Coventry Rhode Island for their business and wish them all the best of Holidays.

Raivaja Publishing Company
and

Ed Suominen

Connecticut and Rhode Island advertising representative

Siunausrikasta Joulua

toivottaa

St. John Lutheran seurakunta

Rt. 6, Brooklyn, CT

Rev. Robert, Kathy
& Kerl Blackard
Yrjö, Jenny & Elsie Ampuja
Aune De Silva
Anna Liisa Hill
Elsie Hill
Jaakko & Marjaleena Huhta
Alina Hyytiäinen
Leslie, Esther & Karen
Jalkanen
Leo & Helen Kauranen
John & Rita Kelley
Arno & Bert Kolm
William & Toini Korpela

Arne Kujala
Mildred Lähde
Irma & Ellen Lehtimäki
Vilho & Ellen Majonen
Hannu & Eila Mäkipuro
Pentti & Anja Mällinen
Helmi Niskanen
Venla Oksanen
Irene Oja
Walter & Violet Sandholm
Herb & Eila Silander
Arvid Sjogren
Reino & Josie Stenbäck

Suomenkielinen jumalanpalvelus
jouluk. 17 p. klo 2:00 ip.

Englanninkielinen jumalanpalvelus
jouluk. 24 p. klo 10:30 ap.

Jouluaattoillan perhejumalanpalvelus
jouluk. 24 p. klo 5:00 ip.

Kynttilöitä ja joululauluja
jouluk. 24 p. klo 10:00 ip.

Jumalanpalvelusta ei ole joulupäivänä

AAA

CITGO

Hauskaa Joulua!

Sorel's Garage, Inc.

Body & Fender Work

Kaikenlaista korjausta - runkotyötä

24 tunnin hinaushuolto

Tel. 774-5011

Iltaisain 774-2437

774-1302

774-5011

Route 6

Brooklyn, Conn.

Iloista Joulua ja Rauhallista
Utta Vuotta!

Jewett City Savings Bank

Competitive Rates-Friendly Service

Jewett City
376-4444

Central Village
564-3375

Brooklyn
774-8558

Member F.D.I.C.

Our Wish For You This Christmas:

Happiness

Good Luck

Good Cheer

and we're also wishing you
a very Happy, Healthy New Year!

Bonneville Pharmacy

Danielson, CT
744-9362

Jewett City Pharmacy

Jewett City, CT
376-4468

Russell Stove Candies
Heberts Candies

Famous Brand Cosmetics & Fragrances

Beautiful Card and Gift Department

Open Sunday

We Deliver

Barry Harvey - mgr.
774-9362

JOULUPUKIN . . .

jatkoa sivulta 21

hyväksi. Suomessa ei tarvitse toimia seurakunnan rahalliseksi tukemiseksi, sillä luterilainen kirkko saa varansa veronkannon yhteydessä. Kirkollisvero kattaa seurakunnan menot.

Toki vapaaehtoistoimintaa on Suomessakin. Sen kohde vain on hieman erilainen. Rovaniemen seurakunnassa vapaaehtoisvoimin tarjotaan kerran viikossa lounas työtömille tai vähätuloisille. Myös joulun alla on aktiivisempaa toimintaa, mm. autetaan päihdeongelmaisia. Seurakunta on myös kutsunut 70- ja 75-vuotiaat yhteisille juhlakahville jne.

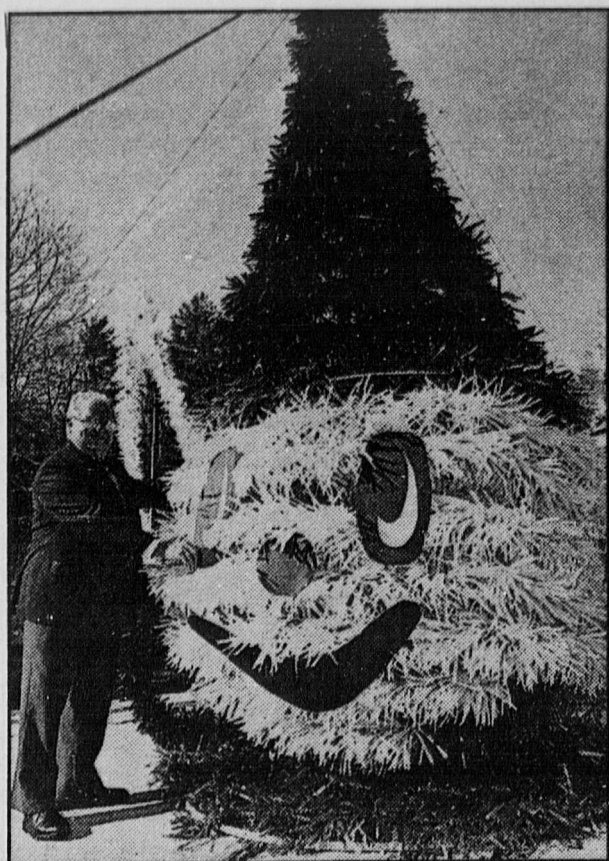
Vaikka pitkin vuotta löytyykin tyhjää penkkirivejä jumalanpalvelusten aikana, yksi on tilaisuus, joka poikkeuksetta aina, vuodesta toiseen, niin etelässä kuin pohjoisessa varmuudella kerää kirkon kuin kirkon ääriään myöten täyteen seurakuntalaisia.

Tämä on "Kauneimmat joululaulut" -yhteislaulutilaisuus. Mikään ei suomalaisen mielessä voi aidommin johdattaa rauhalliseen joulun tunnelmaan, kuin täpötäysi kirkkosali kynttilävalaistuksineen ja herkimmät ja hartaimmat joululaulut laulettuina urkujen lumoavalla säestyksellä. Tätä minäkin kaipaan.

Rovasti Pulkamo on jo palannut takaisin kotiseurakuntaansa. Marraskuun ensimmäisenä lauantaina oli seuraajan, kirkkoherra Heikki Karvosenojan virkaanasettaminen Rovaniemen kirkossa.

Tästä lähtien Pulkamo osallistuu jumalanpalveluksiin seurakuntalaisena, kirkon penkiltä käsin. Ties vaikka siellä, Napapiirin kirkolla vielä joskus tapaisimme.

Danielson, CT 06239

Aune Van Hanen
P. O. Box 685

KILLINGLY, CT - Mervin R. Whipple (eli Mr. Christmas, kuten häntä kutsutaan) antamassa viimeistä silausta joulukuuselle Whipple Chapelissä.

*Wishing you Happy, Healthful
Holidays*

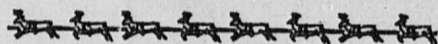
**Plainfield Medical
Pharmacy**

Andre St. Germain, P.D., Owner

Babcock Ave.

Plainfield, CT

Phone 564-2138

Canterbury Pharmacy

546-6766

180 Westminster Road

Canterbury, CT

Stephen St. Germain, P.D

**Hyvää Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta**

toivottaa

**The Finnish American
Heritage Society**

P. O. Box 252
Rt. 169, Canterbury, CT 06331Start the new year right with a membership in our society.
Send \$10.00 to address above.

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*
Liz & Ray Nurmi
Darien, CT

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*
Kauko Kauppila
47 Clark St.
Ansonia, CT 06401

Joulu Tervehdys

Helvi and Bob Moyer, Vernon, CT
Jim, Toni, Emily and Ryan Moyer, S. Windsor, CT
Paul, Teresa, Kaisa and Ian Moyer, Leadville, CO

Hyvää Joulua ja

Onnellista Uutta Vuotta

Ed's Garage, Inc.

Edward Waskiewicz, Prop.

Route 14 - Canterbury, CT 06331

Phone 546-9492 - 546-9493

Bensiiniä - Öljyä - Yleistä korjaustyötä
Hiekkaa - Soraa - Kiviä
ja muita tuotteita
MOBILE - polttoöljyä ja kerosiinia

Suomalaisia tervehtien

**Tillinghast
Funeral Homes**

Main Street, Central Village, CT

Tel. 564-2147

and

Main Street, Danielson, CT

Tel. 774-3284

To Our Patrons, Our Friends

Everywhere

The Best Merry Christmas

Ever

Farms - Homes

Business and Industrial Properties

Arthur's Real Estate

Arthur T. Veilleux, Broker

Bus: Corner Main & Broad Streets
Home: 50 Dorrance

Danielson, Connecticut 06239

Phone: (203) 774-2803

**Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!**

Johnson's Power Equipment

Sven C. Johnson
203-376-9507

Chainsaws - Power Mowers - Wood Burning Stoves
Route 138 Jewett City, CT 063351

Over 100 Years
Of 4 Generations

Lumber & Building Materials

6 Mathewson Street, Jewett City, CT
376-2531 or 1-800-525-6943
49 Cottage Street, Danielson, CT 774-9598

Joulutervehdys!

**Edward L. Blanchard
Agency, Inc.**

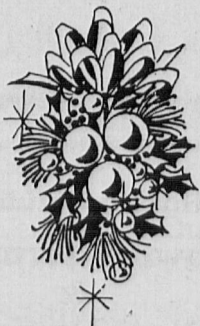
Yleinen vakuutus- ja kiinteistöliike

5 Park Square
P.O. Box 455

Jewett City, CT 06351 Puh. 376-9401

Rauhallista Joulua!

**Jewett City
Funeral Home
Thomas D. Leffler**

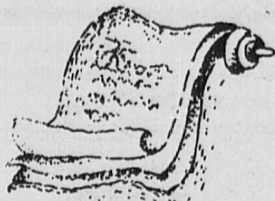

30 North Main Street
Jewett City, CT
Tel. 376-4014

VALON . . .
jatkoa sivulta 3

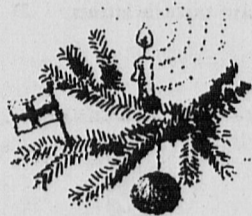
Monien maiden perinteessä lahjojen jakajaksi tuli pukki. Myöhemmin sekkin sai Pyhän Nikolauksen hahmon, kun Nikolauksen päivä 1700-luvulla siirtyi jouluun.

Joulurauha julistettiin Pohjoismaissa ensimmäisen kerran 1300-luvulla. Suomen Turussa perinne tuli pysyväksi 1500-luvulla.

Englannin kuningatar Elisabet I oli syömässä jouluaterialla 1588 kalkkunaa, kun lähetti toi tiedon, että Espanjan voittamaton armada oli voitettu. Näin kalkkunasta tuli brittien jouluruoka.

Nykyaikainen joulukuusi oli Suomessa ensi kerran paroni von Klinckowströmin kodissa 1829.

Katolisen kirkon marttyyri Lucia oli 1700-luvulle tultaessa muuttanut ruotsalaisen porvariston perinteessä valkopukaiseksi tytöksi, joka tarjoi aamukahvia vuoteeseen.

Joulupuuro tehtiin Suomessa perinteisesti ohrasta, kunnes riisi syrjäytti sen 1800-luvulla.

Suomen ensimmäinen joulumerkki julkaistiin keuhkotautisten hyväksi 1912. Joulukortit tulivat Suomessa käyttöön 1870-luvulla. Joulutoivotukset juontavat pakana-ajasta; ne ovat eräänlaisia lottuja.

jatkuu sivulla 24

Beit Beit the Drum
To get back the Greatest Sum

Shop Tuesdays & Wednesdays

5% Senior Citizen Discount

Beit Bros. Supermarkets

Dayville, Uncasville

Season's Greetings

Everlasting Memorials

Owned and operated by

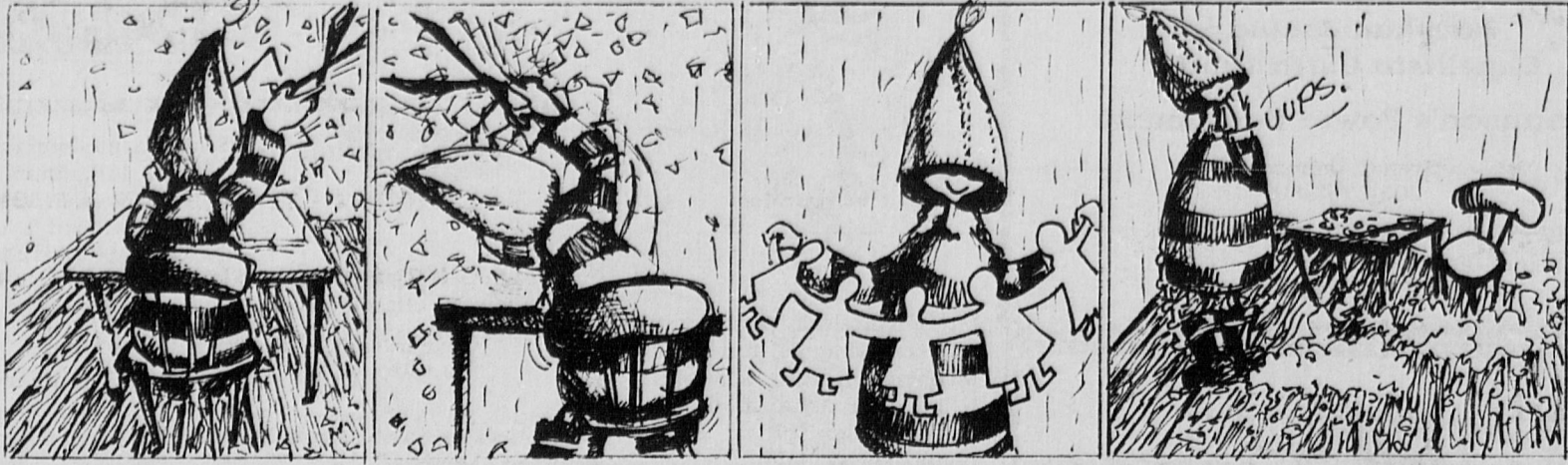
"Mr. Christmas"
Mervin R. Whipple
101 Pineville Road,
Ballouville

*Over 40 years family experience in
monumental work.*

*Without a monument man is born,
passed on and is hidden forever.*

Phone 860 - 774 - 2742
101 Pineville Road
Dayville, Conn. 06241

-VALKOINEN JOULU-

NEKU

Happy Holidays!

EUKANUBA IAMS WAYNE BLUE SEAL

PET FOOD SPECIALISTS
 PUTNAM FARMERS CO-OP
 80 Front Street
 Putnam, Ct. 06260
 (203) 928-0563

FOR ALL YOUR PET, HOME & GARDEN SUPPLIES

CHARLES FRANKLIN General Manager MARIE SHERMAN Office Manager

Season's Greetings

WB

WATERS BROS. OIL CO., INC.
 FUEL OIL & KEROSENE
 BECKETT OIL BURNERS

ROD WATERS RES. 928-5835 PEARL AVE. PUTNAM, CONN. 06260 928-3375

SHAW STATIONERS, INC. SINCE 1951

Office supplies Furniture & Equipment
 WE HAVE IT ALL
 FAX & COPY SERVICE

928-0538 779-0123

PUTNAM 162 MAIN ST. PUTNAM DANIELSON ROUTE 101 DAYVILLE

Holiday Wishes

KING OLDSMOBILE - CADILLAC - GMC TRUCK

139 Pomfret Street Putnam, CT 06260 (203) 928-6572

Warm, Happy Holidays to You
 Kerosene Diesel Fuel Oil

Brodeur's Oil Service

Unlimited Heating & Cooling
 CT Licence No. 303396

28 Sterling Rd., Moosup, CT Tel. 564-2789

VALON . . .
 jatkoa sivulta 23

Joulutontut esiintyivät ensi kertaa ruotsalaisen lastenkerptomuksen kuvituksessa 1874.

Glögi tuli Suomeen Ruotsista sata vuotta sitten.

Hyasintti nähtiin Suomessa jouluna ensi kerran erään helsinkiläisen kukkakaupan ikkunassa 1879.

Piparkakkutaloja opeteltiin Suomessa tekemään 1920-luvulla.

jatkuu seuraavalla sivulla

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

kaikille jäsenillemme, ystävillemme ja kannattajillemme

Aura Seura

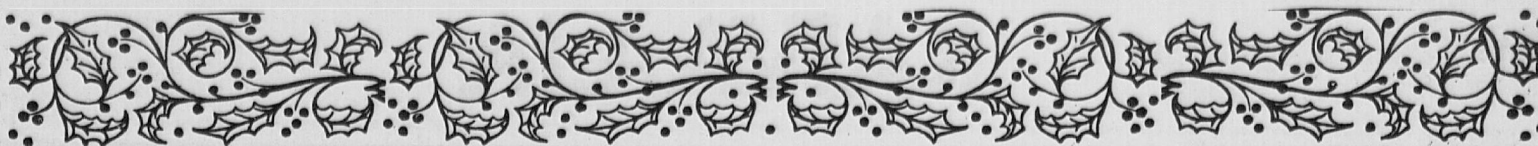
Voluntown, Conn.

Happy Holidays

Town Pharmacy & Medical Equipment

20 Prospect Street Moosup, CT 06354

Karen Blackmar, Reg. Ph J.R. Dwonczyk owner

**Hauskaa Joulua ja Onnellista
Uutta Vuotta
toivottaa**

**Frank Chamberland
Agency**

Property & Casualty Insurance
Bonds

55 Church St., Sterling, CT 06377
Phone (860) 564-8507

VALON . . .
jatkoa edellissivulta

Pelastuarmeijan joulupata
porisi ensi kertaa Suomessa,
Viipurissa 1906.

Joulupukki asettui asu-
maan Korvatunturille Mar-
kus-sedän toimesta 1927.

Helsingin Kluuvikatu oli
1930 ensimmäinen juhlava-
laistunut joulukatu. Aleksante-
rinkatu otti sen paikan 1947.

Helsingin kaupungin perin-
ne lahjoittaa joulukuusi Brys-
selin kaupungille alkoi 1954.

Joulutähdestä tuli suosittu
1960-luvulla, kun siitä saa-
tiin kehitettyä kylmänkestävä
laji.

(HS)

**Hauskaa Joulua!
Hartikka Christmas Trees**

and
Hayloft Christmas Shop

Cut your own or pre-cut
Live trees, wreaths, garlands, strands
Horse drawn hay wagon rides weekends

Shetuck Rd., Voluntown, CT Tel. 376-2351

Rauhallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta

Tikkanen's Berry Farm

Wreaths & Jams, Jelles
all home-made

Kennedy Rd. valtion rajalla
Foster, RI / Sterling, CT

Holiday Greetings

Shady Acres Restaurant

Route 6 Foster, R.I. 02825

Happy Holidays

BURNER SERVICE DANIELSON PIKE

EARL S. HOPKINS FOSTER, RI 02825

Rauhallista Joulua

**Frank R. Gorton
& Sons Inc.
Funeral Home**

721 Washington St., Coventry, R.I. 02816
P.O. Box 345
821-7306

Frank R. Kershaw Jr. C. Peter Hartman
823-8521 821-7306

Frank R. Kershaw III

**Hyvää Joulua ja Onnellista
Uutta Vuotta**

**The Citizens National
Bank**

Putnam, Connecticut 06260
203 928-7921

Other location:
Thompson, CT - 203 923-9550
Woodstock, CT - 203 928-6581
Killingly, CT - 203 774-7733
Brooklyn, CT - 203 779-5025

**Hauskaa Joulua ja Onnellista
Uutta Vuotta**

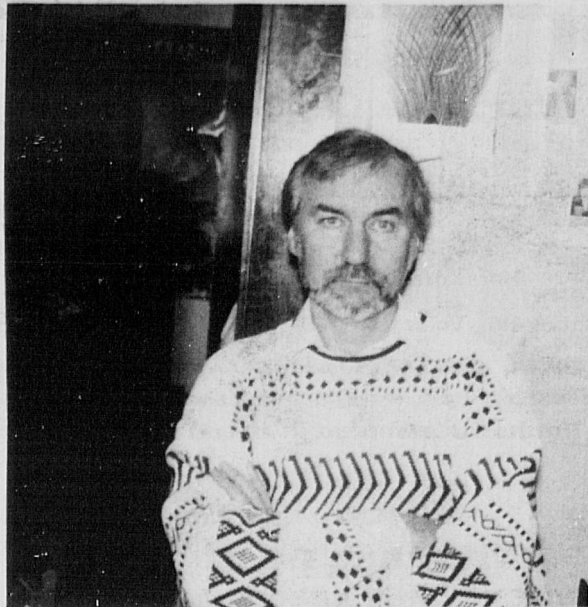
Tamarack Lodge

Beach Pond
Voluntown, CT 06384
203-376-0224

Banquets, Weddings, Outings and
Special Occasions

Sunday
Smorgasbord - Brunch
April thru Dec.

All of us at Tamarack wish our friends the
Happiest of Holidays

Dr. Hannu Harjunmaa

Developing new monitor for blood sugar levels

The more than five years of research work that Doctor Hannu Harjunmaa of Holden (MA) has been actively conducting to develop a near-infrared non-invasive blood glucose monitor for diabetic persons is finally at the point when he feels comfortable enough talking about it.

Finnish-born Harjunmaa, 44, came to the United States five years ago to be the principal scientist at VivaScan Corporation located in Worcester, Massachusetts.

Prior to this he had been involved in similar research in Geneva, Switzerland, for a three-year period.

Professor Robert A. Peura of the Biomedical Engineering Department at Worcester Polytechnic Institute, heard of the research and suggested that Harjunmaa should continue the work in the U.S.

Harjunmaa explained that the monitor he and his fellow scientists are developing would be a more desirable method for checking blood sugar levels.

Today the only way of checking the sugar level is to prick one's finger.

"The new monitor would eliminate that," Harjunmaa stated.

He explained that the device would, with the help of infrared radiation, monitor the blood sugar level.

According to Harjunmaa nobody has yet succeeded developing a device to do this.

"If the task were easy, it would have happened a long time ago." The research to develop the monitor has been going on for over quarter of a century.

When talking about the work, Harjunmaa commented that besides knowledge and persistence, *sisu* has been needed to get results.

However, he is used to doing

laboratory experiments and is capable of building and fixing the equipment. He finds the work enjoyable, and doesn't mind working alone.

"I am a recluse in the laboratory," he added with a smile.

Harjunmaa spends one or two days a week monitoring patients, the rest is spent analyzing the data at home. This seems to be working quite well.

The number of people who have diabetes is rising all the time, so being able to monitor blood sugar levels with this device would be much appreciated by millions of people in the U.S. alone.

Harjunmaa received a Ph. D. in Physics at University of Helsinki in 1986. He has worked as a research assistant and as a programmer in an astronomical project at the university.

Before joining the Battelle Memorial Institute, Geneva, in 1987 he worked as chief physicist in Labsystems Oy in Helsinki.

Harjunmaa is also a musician and has played double bass for four years in the Thayer Symphony Orchestra, Lancaster. Occasionally he plays with Symphony Pro Musica and in smaller groups.

He is getting fine-tuned for Thayer's annual holiday concert to take place Saturday, December 9th at 8 p.m. at Machlan Auditorium at Atlantic Union College.

Gourmet cooking is another earnest hobby. French cuisine is closest to his heart.

Harjunmaa's spouse, Sini, is his favorite research assistant in the glucose monitor project. She is also familiar to RAIVAAJA readers through her articles which appear in the paper.

Whenever Christmas is approaching I am reminded of the time when as a child I had to spend a week in a hospital. Even though this took place in April instead of December, for some reason I think of it as a Christmas tale.

I was five years old, and was sent to Tampereen Kulkutautisairaala due to a rather severe case of tonsillitis and the high fever accompanying it.

From then on, the same illness would all me every year and as a result I had to spend one week convalescing indoors. Luckily, never again in a hospital, but at home instead.

I remember somebody suggesting that I should have my tonsils removed to avoid this recurrence. But the doctor was not in favor of this. He believed that once I reach adulthood I will never again have to experience tonsillitis. And how right he was! The last time I had to deal with tonsillitis was at age twenty!

Anyway, getting back to the hospital experience. At first I was scared, I had never spent a night away from my parents, and I didn't even know any of these people.

I still have the piece of paper listing each piece of clothing that was checked in for an exchange of hospital garments. It reads: one hat, one overcoat, one dress, one sweater, one garter-shirt, one undershirt, two pairs of stockings, one pair of shoes and overshoes.

The first night I was placed in a room with an elderly lady. I remember her reading me bedtime stories when I was having a hard time going to sleep because of homesickness.

The next morning, though, I was moved to another room which I shared with a young boy roughly my age. This boy, Matti, and I became instant best friends, and from that day on being in a hospital

Of this and that . . .

was actually fun.

Matti and I invented our own games with little dolls and cars that the hospital supplied us with.

Being the person I am, I remember thinking that he was rather immature at times (yes, even as a five-year-old I was this way), especially at meal times. His eating habits are still with me, and even with my children.

As is customary in Finland, many times we had porridge or *kiisselli* (berry-based pudding type food) served with milk either for breakfast or for dessert.

I personally have never liked milk. Drinking it even as child was a real struggle. So naturally I opted to eat my porridge and *kiisselli* without pouring milk on the top as most people do.

But not Matti. He poured the milk on, and then he took his spoon and mixed the milk and the porridge into an awful-looking mess. Then he looked at it in amazement and refused to eat it.

I don't blame him, I could not have eaten it either. It looked disgusting.

But I was not prepared for this being repeated during the next meal. Again Matti poured the milk on, took his spoon and mixed the milk and the *kiisselli*, and of course refused to eat it.

I could not believe my eyes. I remember telling him, "Matti, don't you remember what happened last time?"

Yes, I could understand him doing this once. Maybe he was curious to see what the mixture would look like. But he should have remembered the end result.

My reaction, though, had no effect. Every time we were served porridge or *kiisselli*, Matti did this. Each and every time!

This made such a lasting impression in my mind that I shared it with my children when they were growing up. It became part of their food repertoire, and if they saw somebody doing gross things with their food, they were quick to remark, "Don't be Matti!"

During the hospital stay every day my parents, aunts, uncles or some other relatives would come for a visit to make sure that I would not feel lonesome.

Children were not allowed in, so my two sisters could not come for a visit. One afternoon, though, my parents brought them to the hospital yard where I could wave to them from my window.

But nobody came to see my friend Matti.

Of course, whatever my family brought for me, they also brought for Matti. They always included him.

One day, when an aunt was leaving, Matti stopped her saying, "If you happen to see a woman in a red coat in the *Kauppa halli* (indoor marketplace), would you please ask her to come and see her son."

I learned of this exchange many years later when I was much older. The pain I felt just hearing about it gave me some idea what must have been the impact for a five-year-old boy in a hospital to deliver such words. How awful and helpless my aunt must have felt.

I have thought of this Matti many times. I have wondered why his mother in the red coat never came to see him. I keep thinking that maybe she lived too far to come for a visit. No mother could leave a little boy like that all alone without a valid explanation.

I have wondered what happened to my Matti. For me he has no last name, nor do I know what was the ailment that had brought him into the hospital.

I also wonder if he ever learned not to mix his milk with the porridge . . .

Baglady

Baglady is RAIVAAJA editor's pen name for her personal musings.

TAMPEREEN KULKUTAUTISAIRAALA

Osoite: Kirkko

Potilas: Kirkko

Vaatteloston on sairautaan jätetty säilytettäväksi:

... kpl Mattu, lakki, huivi	... kpl Alushousut	... kpl Neniliina
... kpl Päällystakki	... Mekko	... Villapaita
... Leninki	... par Sokat	... par Käineet
... Kävelykruku	... kpl Jalkineet	
... Hame	... kpl Takki	
... Pusero	... Housut	
... Villatakki	... Kaulus	
... Alushame	... Solmio, rusetti	
... Liivit	... Housunkannattimet	
... Paita	... Kaulaliina	

Luettelon oikeaksi todistavat: Tampere 1/1995

Vaatteloston JÄRJESTÄJÄ

6. 10. 1995/7

Finnish News Digest

Book alleges Nordic 'secret army' scheme

According to the authors, during the period of 1949-52 the CIA department responsible for creating the European "Stay Behind" network "increased its budget manifold, and its personnel grew from 302 to 6,954 employees".

Cultural treasures may replace weapons

Russia owes Finland some 5.5 billion Finnish marks. In addition to military equipment, Finland now hopes to receive treasures from Moscow's libraries and medical equipment as payment for the debts.

According to Ole Norrback, Finland's minister for European affairs, a cultural payoff would be a most welcome way of debt installment for both parties, especially if they could quickly reach an understanding on the issue.

Minister Norrback intends to negotiate on the debt arrangement during a mid-December visit to Moscow.

During World War II, the United States and the Great Britain were planning a "secret army" to be set up in the Nordic countries, including Finland, according to a book recently published in Norway. The book, authored by Ronald Byen and Finn Sjuen, is titled *Norges hemmelige haer - Historien om Stay behind* (Norway's Secret Army - The History of 'Stay Behind').

In the late 1940s, the CIA and the British intelligence agency M16 started to develop plans for an operation called "Stay Behind," the book says.

Of all the Nordic countries, "the CIA faced its greatest problems in Finland," Byen and Sjuen write.

"It could not use the Swedish model there, but instead had to directly act on its own. The agency searched for private individuals who preferably had a positive relationship with the United States, for example through family, business, studies or sports".

"Through those individuals, the CIA received hints about people who might be suitable and reliable enough to be hired for a "Stay Behind" network in Finland".

Prime Minister Lipponen of Finland, center above, arriving at Dartmouth College's Baker Library on Nov. 30 to participate in a round table with students and faculty.

Finnish Prime Minister, Vice President Gore discuss Bosnia, NATO, Russian environmental problems

WASHINGTON, DC - Mr. Paavo Lipponen, the prime minister of Finland, met with Vice President Al Gore on Thursday, November 30, at the end of his three-day visit to Washington.

The main topics of their discussion were helping Russia to alleviate its environmental problems, Bosnia and the enlargement of NATO.

Among the environmental problems in Russia, which are also high on the agenda of the U. S.-Russia Gore-Cher-

nomyrdin commission, Prime Minister Lipponen mentioned Sosnovyi Bor, a Chernobyl-type nuclear power plant close to the Finnish border. He stressed the importance of U. S. participation in developing solutions to the problems posed by potentially unsafe nuclear power plants.

Prime Minister Lipponen informed Vice President Gore about Finnish plans to send 400 troops to Bosnia as a part of the Nordic brigade. Vice President Gore said he

valued very much Finland's intention to contribute to the implementation of peace accords in Bosnia.

On the question of the enlargement of NATO, Vice President Gore stated that the United States wants to keep Finland informed of the process and also to listen to Finland's views on the issue. It is understood that Finland is not a candidate for NATO membership.

Vice President Gore said the United States values and supports the work of the so-called Minsk group (on the problem of Nagorno Karabakh) under the co-presidency of Finland. Prime Minister Lipponen stressed that the work of the group is now in a delicate phase and that the negotiation deserves and needs all possible support.

Earlier during his visit, Prime Minister Lipponen met with Secretary of Labor Robert Reich, acting National Security Adviser Samuel Berger, acting Secretary of Defense John White and deputy Secretary of State Strobe Talbott, among others. He also met with Mr. James Wolfensohn, president of the World Bank.

Mr. Lipponen gave speeches at the Face-to-Face luncheon of the Carnegie Endowment for International Peace, at a newsmaker breakfast at the National Press Club, and at the meeting of the Washington Institute of Foreign Affairs (WIFA).

After Washington, Prime Minister Lipponen visited Dartmouth College, in Hanover (NH), where he had spent a year as an undergraduate student. On December 1 he visited Madison Paper Industries - a joint venture of the New York Times Co. and Myllykoski Oy, a Finnish paper company - in Waterville (ME).

Information Finland
Embassy of Finland

Mobile phone fever sees no limit

Finland's enthusiasm for mobile phones, already verging on the world record, is expected to further increase this Christmas.

The Finnish telecommunications company Tele is prepared for up to 50,000 new mobile phone connections during the month of December. With this figure, the number of Finnish mobile phones would be close to 900,000.

At the moment, the country of five million people has more than 840,000 phones in use on two so-called "NTM" networks and a more-advanced "GSM" network.

According to Tele, a first time Christmas sales peak was evident in 1994. This phenomenon is expected to keep on growing. So far this year, Finns have ordered 240,000 new mobile phone extensions. The figure for the whole year is expected to reach 300,000.

Finnish-American Society of West Central Michigan

Pikku Joulu

Our annual *Pikku Joulu* (Little Christmas) celebration will be held Saturday, December 16, at the Marne United Methodist Church starting at 1:00 p.m.

Please bring a hot dish and salad/dessert for your family to add to our pot-luck dinner. You will need your own table service.

We will have our annual program of Christmas carols and a visit from *Joulu Pukki* (Santa Claus).

Pikku Joulu is celebrated in Finland the night of the first Sunday of Advent. The anticipation of Christmas begins with this holiday.

Marne United Methodist Church is located on exit 23 off of Interstate 96. The church is visible from the highway.

Tervetuloa

Winter program

Our winter program will be held on Saturday, January 27, at the Marne United Methodist Church in Marne at 3 p.m.

Thomas Ahleman, a Ful-

turn to WEST CENTRAL page 34

Clas Zilliacus next visiting professor at University of Minnesota

MINNEAPOLIS, MN - Clas Zilliacus, professor of comparative literature at Åbo Akademi in Turku, Finland, has been named the next Government of Finland/David and Nancy Speer Visiting Professor of Finnish Studies at the University of Minnesota. He comes to spend winter quarter 1996 at the university where he will teach a graduate seminar on Finland-Swedish Modernism. His university hosts are members of the departments of German, Dutch and Scandinavian languages.

Prof. Zilliacus will also make himself available to the community, starting with a public lecture organized by the Twin Cities chapter of the Finlandia Foundation and co-sponsored by Finnish American Cultural Activities Inc. This public lecture is scheduled for January 19. More information about time, place and topic for this event will be provided in January.

Prof. Zilliacus specializes in 20th century European drama. The author of numerous essays on European drama written during the last half of

this century, particularly the plays of Samuel Beckett, he has been an active voice in Finland's own contemporary theatre world, writing comments for newspapers and magazines on both publications and productions of new dramatic literature.

He has translated dramas for the Finland Swedish stage, including *Hamlet*, and has been involved in extensive radio programs. The vital theatre life in both classical and experimental professional theatre of the Twin Cities should provide a good backdrop in which to view what he can tell us about the contemporary theatre world in Europe and in Finland.

Prof. Zilliacus' career has also included important work as an interpreter of Finland Swedish literature in encyclopedia articles and in presentations to learned societies throughout Europe. He has been involved closely in doctoral training courses in literary studies both in Finland and under the auspices of the Nordic Council of Ministers.

turn to ZILLIACUS page 34

HAUSKAA JOULUA 1916.

If you attended Sunday school at the Finnish Evangelical Mission Church in Quincy (MA) 79 years ago you might have received the postcard which is shown enlarged above. Pictured are the church's Sunday school teachers. The "HAUSKAA JOULUA 1916." was added to the group photo by the photographer to form this custom Christmas card.

Incidentally, the Finnish Evangelical Mission Church later changed its name

to the West Quincy Congregational Church and is celebrating its centennial this year.

If you can name any or all of the above, please write: Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600. Thank you!

photo courtesy of Elm Street Congregational Church

Finnish-American Club of Saima

Salma Park • Fitchburg, MA

Christmas Party

Sunday, December 10th - Our Christmas Party! Dinner is pot luck. Please bring two hot dishes.

Social hour 12:00-1:00. Musical entertainment after dinner.

The second reading of the proposed bylaws amendment will also be made at that time.

Following is the proposed bylaw amendment:

"Article VIII Committees Section 1

"The Winter Sports Committee shall oversee and lead the development of winter sports at Saima Park. This committee will maintain their own funds and submit an annual report in writing to the annual meeting."

Board of Directors

We are currently reviewing our insurance requirements to make sure that we have adequate insurance coverage for all of our buildings and for the activities planned for the park.

The annual "Turkey Social" was well attended, but not as well as in previous years. The dinner was served by the Board. In the past, attendance has been around 180-200 people. This year it was 142.

After a brief meeting, the traditional bingo games were played.

Bylaws Correction

There has been a lot of discussion, heated accusations,

finger pointing etc. over the past year or so about the proper procedure for changing our bylaws. Following is a "Clip and Save" for your bylaws booklet:

"Article XI Amendments
"These Bylaws may be amended or changed at a monthly meeting by a two-thirds affirmative vote of the members present at a duly certified meeting (i.e. a quorum present) following the reading of the amendments and/or changes at two previous membership meetings. Members must be notified in writing of these amendments and/or changes by mail at least ten days before the proposed first reading.

Coats swapped

At our Turkey Social on Sunday, November 12, someone accidentally took the wrong woman's grey herringbone tweed coat. The coat that was left was quite similar but smaller in size.

If you notice that your coat doesn't fit quite right, it may be the coat in question. If so, please call Walfrid Makela at 343-9883 or Karl Makela at 829-5181. If this sounds clandestine (like a spy story), it is! This is strictly confidential business.

Ski Club news

The Finnish Ski Club will again host the New Year's Eve celebration at Salma Park. Since 1986 the Club has provided a casual and fun way to

Tikkanen traded again - this time: Vancouver

The Fabulous Finn of Edmonton Oilers fame, **Esa Tikkanen**, 30, was traded a second time in a month when he was sent to the Vancouver (B.C.) Canucks by the New Jersey Devils on Nov. 23.

Vancouver picked up the veteran left wing for a second round draft pick in 1996. The Devils had acquired Tikkanen on Nov. 1 from St. Louis for a draft pick.

The Canucks have been struggling with a losing hockey season, so tapped Tikkanen to boost their fortunes.

"He's an experienced player who's been on some championship teams," said Vancouver coach Rick Ley. "And we certainly hope that he's going to bring some of that enthusiasm that he has for the game and life and the experience of being on winning teams."

Fellow Finn, Vancouver defenseman **Jyrki Lumme**, added: "I think he's going to help us right away. He's been on a lot of winners and maybe some of that can rub off on us. He's a talented player. He's a great all-around player."

Tikkanen has played for five Stanley Cup champions. In a prior 674 career games, he had 215 goals, 322 assists and 931 penalty minutes. He played with Wayne Gretzky on the Edmonton Oilers for four Stanley Cup titles and

Sports

by Harri Siitonen

played for the 1994 New York Rangers when they won the cup.

compiled from AP reports

Parkinen helps St. Mary's to title

Sophomore shooting guard **Kelly Parkinen** was a major factor for the St. Mary's University Gaels women's basketball team in winning the season's opening FMC/Delta Faucet Thanksgiving Tip-Off Classic tournament at its home court in Moraga (CA) Nov. 24-25.

Parkinen, after playing reserve in her freshman year, is in the 1995-96 starting lineup for the Gaels and helped spark her team to an overwhelming 83-59 victory over Monmouth (NJ) College with a total of 18 points. Her efforts included five three-point long distance baskets. St. Mary's high scorer was Liz Wilkinson

with a career high of 27 points.

In the first game of the tourney the 6'1" Parkinen also scored two three-pointers in which St. Mary's defeated Davidson College 87-74.

Freshman Stacey Berg led St. Mary's with 31 points. While Parkinen was limited to an eight-point total, she led her team in assists with six.

I saw Parkinen play against the University of San Francisco as a freshman last season and she proved to be a scrappy, hardworking fighter on the playing floor and should served St. Mary's well this season.

Lundahl third in weightlifting world championship

Karolina Lundahl of Finland placed third in her

turn to SPORTS page 34

Tikkanen suspended by Vancouver

Hockey star **Esa Tikkanen**, just acquired by the Vancouver Canucks in a Thanksgiving trade, has been suspended for not reporting to their game on Nov. 25 in San Jose (CA) against the Sharks.

Traded for the second time in a month, the 30-year-old left wing stayed with his wife and two children in their off-season home in Edmonton (Alberta) rather than reporting for the game, in which the Canucks were walloped, 7-2.

"He didn't report here so he's been suspended," said Pat Quinn, Vancouver president and general manager. "...Let me say that you don't get too surprised. I understand the emotion he must be going through and I'm not surprised," he told Associated Press reporters.

FACS next page

Brooklyn, CT

Finnish service

A Finnish language worship service will be held at St. John Lutheran Church, Rt. 6, on Sunday, December 17, at 2 p.m. This is a new date for the service.

Letter to the Editor

Dear Raivaaja,

As I write to subscribe, I wanted to mention my appreciation of Oiva Anderson's "Remembrances of a Finn Kid." Such local history can reveal, as this piece did, important aspects of immigrant life typically forgotten in "standard" histories.

I refer here to Anderson's mention of Yankee ascription of low status to Finns and of bloodletting. These and other aspects of his description of small-town New England American Finnish life are familiar to my own southeastern Mass. experiences. Having searched fairly unsuccessfully for references to American Finnish "home" medical treatments, I wonder if Anderson would have more to tell about bloodletting or other medicinal cures practiced by Finnish women (e.g. herbs and salves).

With good wishes,

Sincerely,
Marsha Pentt
Signal Mountain, TN

FACS

from previous page

usher in the New Year.

An excellent buffet of Scandinavian and American foods will be served. Music will be both Finnish and American style. A tradition of "lead melting" will again be performed by Veikko Honkala so that you may see what the future has in store for you.

Tickets are \$17 per person and will be available through Dec. 29 from the following: Veikko Honkala, 386-7040; Karl Makela, 829-5181; Rudy Lahti, 386-2248; Joan Niehaus, 345-1693; Paul Oinonen, 342-4886; Raivaaja, 343-3822.

Ice Skating

The ice skating rink is currently being prepared for use. Last year as a prototype, only one third of the pavilion was used. This coming winter the entire surface of 40 x 100 will be used.

A small ice refinisher is being made for smoothing the ice after each use. Skating will be restricted to figure skating. No hockey playing will be allowed.

Contact Joan Niehaus or Paul Oinonen for further information about skating.

Ski races

In addition to the usual winter activities, there will be two

turn to FACS page 32

Elm Street Steam Rooms
A TRADITIONAL FINNISH STEAM SAUNA
348 Elm St., Fitchburg, MA
(508) 345-7305

Hours:
Wed. 4-10 Fri. 3-10
Th. 4-10 Sat. 12-10
Sun. 8-9
RUSS DAVIS, PROP.

Fitchburg, MA

Holiday Fair Raffle winners

Winners of the Holiday Fair raffle were draw at the fair on Dec. 2 at the Kaleva Koti, 107 Mechanic St. They are:

Carl Ahti, who won the first prize, a quilt.

Bonnie Person won the second prize - a piece of Iittala glassware.

Eleanor Cushing won the third prize - a Finnish table runner.

The Holiday Fair raffle was sponsored by the Ladies of Kaleva, *Kantelettaren Tupa* No. 18.

Successful Finn Fun party in Alaska

Lois Laakso Munch of Ketchikan (AK) called our office Monday morning to report that the Finn Fun party held in her home December 3rd to celebrate Finland's independence day was a great success.

"It must have been the liveliest so far," she explained enthusiastically.

Over 20 people attended, some new ones, some regulars from previous years.

Munch commented that she

was very pleased that so many people ventured to attend considering that "we have lots of snow on the ground."

Finnish music was played, and Finnish foods (*pulla* being the all-time favorite) were eaten.

A couple of the local radio stations participated in Finn Fun by airing Sibelius music during the event.

Buy a Real Tree for a Real Christmas

DEER RUN TREE FARM

Bring the family to a Country Farm

to choose and cut your own fresh, fragrant

Scotch Pine • Spruce • Balsam • Douglas Fir

Open Weekends 9 A.M. - 4 P.M.

Princeton

Directions: Rte. 31 North (4/10 mile beyond Holden-Princeton Line), left on Ball Hill Rd. for 2 miles to RR crossing, left on Calamint Hill Rd. South for 3/4 mile to hill top. Or, from Princeton Center take Rt 31S for 2.7 miles. Right on Ball Hill Rd for 2 miles to RR crossing, left on Calamint Rd. South for 3/4 mile to hill top.

Tel. 508-464-2932

Best selection in the area

The PEURAS

"My Big Man, Joey"

Novel

available at

RAIVAAJA BOOKSTORE

and also from author Esther Lilley

220 Croton Ave. #105

Lantana, FL 33462

Nice Christmas gift \$10.00

Kalenteri

CALIFORNIA

Dec. 10 - Children's Christmas Party, 2 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Sponsored by Kaieva Brotherhood.

Dec. 19 - FAHA Ladies Christmas Party, 11 am, Brotherhood Hall, Berkeley.

Dec. 31 - New Year's Eve Dance Party, 8 pm-1 am, Brotherhood Hall, Berkeley.

Jan. 13 - Finnish American Home Association annual membership meeting, Heritage Center, FAHA, 197 W Verano Ave, Sonoma.

CONNECTICUT

Dec. 10 - Christmas Program, 2 pm, Aura Hall, Voluntown.

FLORIDA

Dec. 17 - Puuro Juhla & Christmas Program, 3 pm, Finnish-American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey. Advance tickets required: 849-6349; 848-0622; 942-3916.

Dec. 30 - New Year's Dinner Dance, Finnish-American Club, New Port Richey. Music by Bill Russell orchestra. Advance tickets required; see numbers above.

Jan. 3 - Finnish-American Club membership meeting & Pot Luck, 3 pm, New Port Richey.

Jan. 13 - "Yoooper" Pasty Dinner, program & dance, 5 pm, Finnish-American Club, New Port Richey. Advance tickets required; see numbers above.

Jan. 27 - "Roaring '20s Dance," 8-11 pm, Finnish-American Club, New Port Richey. Music by Doris Rohlf.

ILLINOIS

Dec. 9 - Christmas Party, 6:30-midnight, The Scandinavian Club, Arlington Heights. Reservations by Dec. 2: 708-382-7446. Dance music by DeKalb Footstompers. Sponsored by LFAS Chicago Chapter.

Dec. 16 - Annual traditional Finnish Christmas presentation, 11 am, Museum of Science and Industry, Chicago. Sponsored by FinnLadies of Chicagoland.

INDIANA

Dec. 6 - Independence Day of Finland celebration, 6 pm, University Club, Indiana Memorial Union, Indiana University, Bloomington. Minna Canth exhibition, music, reception. Sponsored by Finnish Studies Program of Indiana U.

MAINE

Dec. 17 - Finnish-American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Heritage Center, Maple St, W. Paris. Program: Something Christmasy.

MARYLAND

Dec. 10 - Children's Christmas Party & Joulu Pöytä, 2-4 pm, Reformation Lutheran Church, 6200 Loch Raven Blvd, Baltimore. RSVP 381-9384. Sponsored by Finlandia Foundation Baltimore Area Chapter.

MASSACHUSETTS

Dec. 8 - *Kauneimmat joululaulut* (Finnish Christmas songs), 7:30 pm, Lutheran Church of Savior, Rte 62 (near Concord border), Bedford. For more info: Arja, 617-280-3735.

Dec. 9 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by FACS.

Dec. 10 - Fitchburg Ladies of Kaleva Christmas Party, 12 noon, Old Mill Restaurant, Westminster. For reservations: 582-6178 or 537-1155.

MASSACHUSETTS

- FACS Christmas Party, Saima Park, Fitchburg. Social hour, noon-1 pm; pot luck dinner; musical entertainment.

Dec. 15 - Finnish Christmas Celebration pageant rehearsal, 3:30 pm, Town Hall, Bacon St, Westminster.

Dec. 16 - Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 6 pm, fellowship hall, First Lutheran Church, Rte 6A, West Barnstable. Pot luck Christmas party. More info: 508-362-6719.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by FACS.

Dec. 17 - Finnish Christmas Celebration, 3 pm, Town Hall, Westminster. Children's program, pageant, Santa, refreshments. Everyone welcome.

Dec. 23 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by FACS.

Dec. 31 - New Year's Eve Celebration, Saima Park, Fitchburg. Tickets available soon. Sponsored by Finnish Ski Club.

MICHIGAN

Dec. 16 - Pikku Joulu Celebration, 1 pm, Marne United Methodist Church, Exit 23, Interstate 96, Marne. Pot luck dinner; Christmas carols; visit by Santa. Note change of date. Sponsored by Finnish-American Society of West Central Michigan.

- Finnish American Singers concert, 3 pm, Finnish Center, 35200 W Eight Mile, Farmington Hills.

Dec. 31 - New Year's Eve Celebration, Finnish Center, Farmington Hills. Dinner dance. Music by Art Wyse Band. Reservations: 810-478-8339.

Jan. 27 - Finnish-American Society of West Central Michigan winter program, 3 pm, Marne United Methodist Church, Marne. Speaker: Thomas Ahleman, Fulbright scholar, who studied architecture in Finland; slides.

Aug. 7-11 - FinnFest USA '96, Marquette. For more info, write: FinnFest USA '96, 121 N Front St, Marquette MI 49855; call 800-906-FINN (or 906-222-FINN - toll free UP); e mail: finnfest@nmu.edu.

MINNESOTA

Dec. 9 - Finnish Christmas Buffet *Pikku Joulu*, International Institute, 1694 Como Ave, St. Paul. Catering by Soile Anderson. Tori. Reservations by Dec. 6. For more info: 777-7662. Sponsored by FACA.

NEW YORK

Dec. 8 - Christmas Party for the whole family, 8 pm, 6th floor, Central Presbyterian Church, 593 Park Ave, New York. Christmas carols & cheer. RSVP 718-261-2178 or 212-873-6064. Sponsored by Finlandia Foundation New York Metro Chapter.

Jan. 26-28 - Winter Weekend, Williams Lake Hotel & Resort, Rosendale. Reservation info: 914-793-7424. Sponsored by Finlandia Foundation New York Metro.

OREGON

Dec. 14 - Finnish-American Historical Society of the West membership meeting, 7:30 pm, Portland Pentecostal Church, 6225 N. E. Stanton, Portland. Their annual (double-anniversary) potluck begins at 6:30 pm.

TEXAS

Dec. 9 - *Joulujuhla*, Walnut Hill Lutheran Church, 3202 Royal Lane, Dallas. Reservations by Nov. 30; for more info: 817-788-9470. Sponsored by Finnish Language School of North Texas.

Events subject to change without notice

Kuolleita

Lauri E. Mington

LAKE WORTH, FL - Lauri E. Mington, 85, 5683 South 38th Court, kuoli marrask. 2, 1995 JFK Medical Center'ssä, Atlantississa sairauden murta-

mana. Hän oli syntynyt huhtik. 30, 1910 Suomessa Emil ja Sohvi (Aaltonen) Miettisen poikana ja oli asunut Templeton, MA:ssa ennen kuin muutti Floridaan 1970.

Mington oli omistanut mustikkafarmin Templetonissa. Hän oli työskennellyt myös General Electric Co.:n palveluksessa Fitchburgissa sekä hitsaajana Wain-Roy Inc.:ssa Hubbardstonissa ennen kuin jäi eläkkeelle.

Edesmennyt oli Suomen armeijan upseeri toisen maailmansodan aikana.

Kaipaamaan jäi kaksi tytärtä, Laila Lawrence ja Kaija Haley, kumpikin Templeton; seitsemän lastenlasta; ja neljä lastenlasten lasta.

Hautaaminen toimitetaan hiljaisuudessa.

Hautausoimisto Smith, 69 Vernon St., Gardner, huolehtii järjestelyistä.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksella Templeton Fire Department Rescue Squadin tukemiseksi, P.O. Box 4, Baldwinville, MA 01436.

GARDNER, MA - Eva (Vouttila) Moran, 85, 45 Foss Road, kuoli marrask. 30, 1995 Heywood sairaalassa lyhyen sairauden murtamana. Hän oli Walter Moranin leski.

Hän oli syntynyt lokak. 6, 1910 Gardnerissa David ja Amanda (Tykyrä) Vouttilan tyttärenä. Hän palasi synnyinseudulle kahdeksantoista vuotta sitten asuttuaan useita vuosia Campden, NJ:ssä.

Päästyään Gardner High Schoolista 1928 hän jatkoi opintojaan Temple Universityssä Philadelphiassa.

Edesmennyt oli työskennel-

Eva Moran

lyt36 vuoden ajan Philadelphian Social Security virastossa ennen eläkkeelle siirtymistään.

Moran oli jäsenenä Finnish Cultural Center'ssä, Finnish American Club of Saimassa, Suomi-Seurassa sekä Philadelphian Swedish Historical Societyssa.

Hän kuului Covenant Evangelical Lutrehan seurakuntaan ja nautti matkustelusta.

Kaipaamaan jäi sisko Martha Bliss, Gardner, jonka luona hän asui; sekä useita sisarusten lapsia.

Hautaaminen tapahtui hiljaisuudessa Wildwood hautausmaahan. Hautausoimisto Smith, 69 Vernon St., huolehtii järjestelyistä.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksella Gardner Visiting Nurses Associationin tukemiseksi osoitteella 95 Mechanic Street, Gardner, MA 01440.

Fred Junno

YARMOUTH, MA - Fred J. Junno kuoli marrask. 17, 1995 Cape Cod sairaalassa.

Hän oli syntynyt Maynardissa ja oli päässyt Maynard High Schoolista 1932. Hän opiskeli saksofonin soittoa Bostonissa Andrew Jacobsonin johdolla ja soitti big band kokoonpanoissa ristellyaluk-silla ja Suomessa ennen kuin liittyi US ilmavoimiin 1942. Hän kuului ilmavoimien soitto-kuntaan.

Jätettyään ilmavoimat toisen maailmansodan jälkeen edesmennyt ansaitsi elantonsa kirvesmiehenä ja saksofonistina Salamone Bandissä.

Junno avioitui Florence Bartolomeon kanssa 1951. Yarmouthiin hän muutti West Concordista 1974. Jättyään eläkkeelle John Hancock Companyn puusepäntöiden osastolta 1977 hän paneutui puutarhanhoitoon ja maalausharrastukseen.

Kaipaamaan jäi puolison lisäksi sisko Sylvia Curro, Centerville; tytär Dianne Dinger, Brewster; kaksi tyttärenlasta.

Hautaaminen Chandler Grey hautausmaahan West Yarmouthissa.

Please Join Us To Rededicate And Decorate The Second Annual Deware Funeral Home

Holiday Memorial Tree

Bring an ornament to put on our tree in memory of a loved one. For each ornament put on the tree The Deware Funeral Home will make a donation to the Quincy Crisis Center. If you don't have an ornament we will provide a holiday ribbon for you to place on the tree.

You are welcome to place an ornament on the tree at The Hannel Chapel of the Deware Funeral Home, 86 Copeland Street, West Quincy during our open house on Saturday December 16 or Sunday December 17 from 1 pm until 3 pm.

You can also place an ornament on the Holiday Memorial Tree at the Wollaston Chapel of The Deware Funeral Home, 576 Hancock Street, Wollaston.

December 9th - December 22nd, Monday - Friday: 9 am-5pm, Saturday - Sunday: noon-4 pm or during evening visiting periods

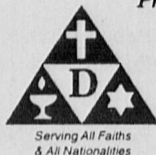
D. Scott Deware

D. Scott Deware
President

Yours sincerely,

Matthew A. Hannel

Matthew Hannel
Founder

Deware Funeral Home

Wollaston Chapel 576 Hancock St., Quincy, MA 02170 Tel: (617) 472-1137
Hannel Chapel 86 Copeland St., West Quincy, MA 02169 Tel: (617) 472-1137

TILLINGHAST - Hautausoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

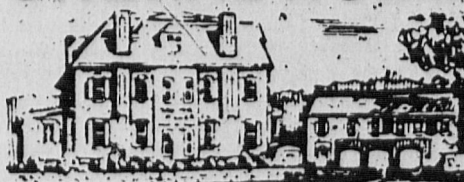
Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY
452-1680

Hopewell Junction, NY
221-9234

Fishkill, NY
896-6166

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Ruokakori ansaitaan aiempaa nopeammin

Suomalainen ansaitsee ruokakorinsa tällä haavaa toiseksi nopeimmin EU:ssa. Suomen edelle menee vain Hollanti. Viime vuonna 15 perushyödykkeen ansaitsemisen kului Suomessa työaikaa runsaat neljä tuntia ja 29 minuuttia. Hollantilaiselta palkansaajalta menee työaikaa noin 3 tuntia.

Viime vuodesta suomalainen palkansaaja on alittanut ajansa Englannin ja Saksan. Kahdeksan maan vertailussa Ruotsi on noussut EU-jäsenyyden jälkeen seitsemäneltä sijalta neljännelle Hollannin, Suomen ja Saksan perään.

Vertailun on tehnyt ruotsalainen Land-lehti ja sitä selostetaan Maaseudun Tulevaisuudessa.

Suomessa ovat EU-jäsenyyden oloissa halventuneet eritoten kananmunat, sianliha, perunat ja vehnä jauhot. Naudanlihan hinta on noussut, mutta muita maita vähemmän. Leipä on Suomessa vertailumaiden kalleinta.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER

Monumental Works

JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

Ashburnham Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Sr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault Ina A. Davidson
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:

• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES - CHURCH - CHAPEL - CEMETERY - RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Raivaaja's editor telling Santa Claus that more than anything she would want many more new subscribers

NOW IS THE TIME TO SUBSCRIBE TO RAIVAAJA

This year we are celebrating RAIVAAJA's 90th anniversary. The paper is here to serve all Finnish Americans; it is a vital information link for us all. It reports on happenings in Finnish American communities across the country. It is also a bridge to Finland, giving news and information not usually found in other American publications. It helps us learn and explore our history and culture.

For RAIVAAJA's 90th we are launching a campaign to increase our readership because we know that there are many more people out there who would enjoy the paper. Our goal is 900 NEW SUBSCRIBERS FOR THE 90TH!

And here's something to help get this subscription drive going: a drawing will be held on December 31, 1995, with cash prizes of \$200, \$100 and \$50. Here's how to make sure your name is included in the drawing:

- Be a RAIVAAJA *asiamies* (agent) and sign up a NEW 12-month subscription order... a friend, relative, someone who just moved into town. When you send in the order, be sure to include your name with the new sub - both names will be included in the drawing!
- Give a one year NEW gift subscription. Here again both your and the gift recipient's name will be included.
- And, if by some rare fluke you do not already subscribe to RAIVAAJA, enter your own NEW 12-month subscription and your name will be included.

(For purposes of this drawing, a new subscriber hasn't subscribed to RAIVAAJA during the past 12 months)

Remember, EVERY time you send a NEW subscription we'll add both names to the drawing pool. The more new subscribers you sign up the better are your chances of winning!

So, no more of passing the paper around to a friend, neighbor or relative - get them to subscribe instead!

Marita Cauthen
Editor

RAIVAAJA FOR A FRIEND

Now you, RAIVAAJA's friend, have a timely opportunity to introduce your newspaper to your friends, relatives and acquaintances during its 90th anniversary year.

We hope that you see to it that you'll get at least ONE new subscriber during the anniversary year. There is no better birthday present for RAIVAAJA!

The subscribing is easy, all you have to do is fill in the coupon and mail it to us today!

SUBSCRIPTION COUPON

Participate in RAIVAAJA's 90th anniversary year campaign to increase the number of our current subscribers by 900 by the end of the year. Both the new subscriber and the agent get to participate in a drawing taking place December 31, 1995. Annual Subscription rates: USA - \$23.00, Foreign - \$28.00

Subscriber's name _____

Agent (if different) _____

Address _____

Address _____

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Phone (508) 343-3822

From the desk of Stig Häggblom:

Tiilikiveä paksumpi on Mauno Koiviston toinen, syksyllä ilmestynyt muistelmateos "Historian Tekijät". Yli 600 sivuun mahtuu paljon tietoja ja selvityksiä kansien välillä. Vaikka tämä on kertomus Suomen presidentin tärkeimmistä tehtävistä - maan ulkopoliittisesta johtamisesta - oli Koiviston ensimmäinen tilityskirja, "Kaksi kautta" ehkä sittenkin mielenkiintoisempi.

Tämä toinen kirja sai kuitenkin Suomessa paljon enemmän julkisuutta. Oli nähtävästi kommentoitava sitä ja tätä ja kirjoittajien oli tuotava esille ja julki omat mielipiteensä, varsinkin jos nämä erosivat Koiviston teoista ja hänen selvityksistään.

Kommentit olivat monasti happamanpuoleisia, varsinkin kun nyt jälkikäteen sai tilaisuuden paheksua esimerkiksi Mauno Koiviston varoista suhtautumista Baltian maiden itsenäistymispyrkimyksiä kohtaan vuosikymmenen alussa.

Luettuani kirjan olen hämmästynyt sen saamasta kohtelusta. Päälinjaksi on kuitenkin se, että Koivisto on tuonut päivänvaloon hyvin seikkaperäisen dokumentin. Näin se tapahtui! Näin minä tämän homman hoidin! Näin kirjoitin George Bushille, kun tämä mielipidettäni utelii!

Suomen oloissa on sentään ennen kuulumatonta, että virkansa jättänyt presidentti olisi kansalleen tarjonnut näin seikkaperäisen ja osin jännittävänkin tilityskirjan. Tästä on kiittäminen Koivistoa.

Eivät myöskään ne Baltian teot ja tekemättä jättämiset Kovistoa pulaan saattaneet. Viron presidentti, itse taitava kirjailija Lennart Meri, riensi Koiviston tueksi. Meri pitää Kovistoa balttien ystävänä. Meren mukaan Koivisto ajatteli vain Suomen parasta eivätkä ne Baltian maita koskevat linjaukset olleet muuta kuin selvää realipolitiikkaa, Meri muistutti.

Voitaisinko nyt 90-vuotiaan RAIVAAJAN sivuilla Mauno Koiviston kirjasta kehittää aivan ikioma kirjoitus aiheesta, jota muut eivät ole jos kosketelleet?

Ainahan yrittää voi, ja pitääkin yrittää. Näinhän meitä jo koulussa opetettiin.

Mauno Koivisto aloittaa kirjansa sivulla 213 mielenkiintoisen kuvauksen siitä, kuinka Japanin pääministeri Jashuhiro Nakasone yllättäen ja lyhyellä varoitustajalla saapui vierailulle Suomeen tammi-kuussa 1987.

Mauno Koivisto kertoo melko suoraan kuinka Japanin pääministeri Suomen vierailullaan halusi parantaa tai etsiä parannusta oman maansa suhteisiin Neuvostoliittoon. Suhteita rasitti kiista Kurilien saariryhmään kuuluvista saarista, jotka Neuvostoliitto oli vallannut Japanilta toisen maailmansodan lopussa. Ja-

panin saariongelma jäi ongelmana Neuvostoliitolta perintönä Venäjälle eikä sitä olla saatu pois päiväjärjestyksestä vieläkään.

Japanilaiseen saariongelmaan liittyy aina, paitsi japanilainen ajattelu ja kansan ylpeys ja itsetunto, myös raha, nimenomaan japanilainen yen-raha. Raha ei tietenkään aina ole ongelma, mutta siksi se voi muuttua, varsinkin jos rahaa on hyvin paljon ja jos sen tahdikkaasta sekä tarkoituksenmukaisesta käytöstä ei löydy kotirintamalla poliittista yksimielisyyttä. Tämäkin on ollut osa Japanin "saariongelmaa".

Voisiko Suomen kohdalla puhua jonkinlaisesta saariongelmasta? Kyllä voidaan. Mauno Koivisto ei sitä kirjassaan kylläkään tee, mutta hän sanoo suoraan, etteivät häntä kiinnosta sodanaikaiset aluemenetykset eikä Karja-keskustelu siltä osin, että Karjala olisi liitettävä Suomeen.

Suomi hävisi alueita sodassa ja rajat on vahvistettu rauhanteossa. Piste. Näin Mauno Koivisto.

Olkoon Koivisto rajojen suhteen oikeassa, mutta silti herättää joskus ihmettelyä se, ettei Suomi ole uskaltanut keskusteluun Suomenlahden ulkosaarista.

Onko oikein se, että Suursaari Kotkan ja Haminan edustalla on ikuisiksi ajoiksi riistetty Suomelta? Voisimmeko virittää tästä asiasta keskustelua ja olisiko mahdollista, että Suomi rahalla ostaisi itselleen Suursaaren takaisin?

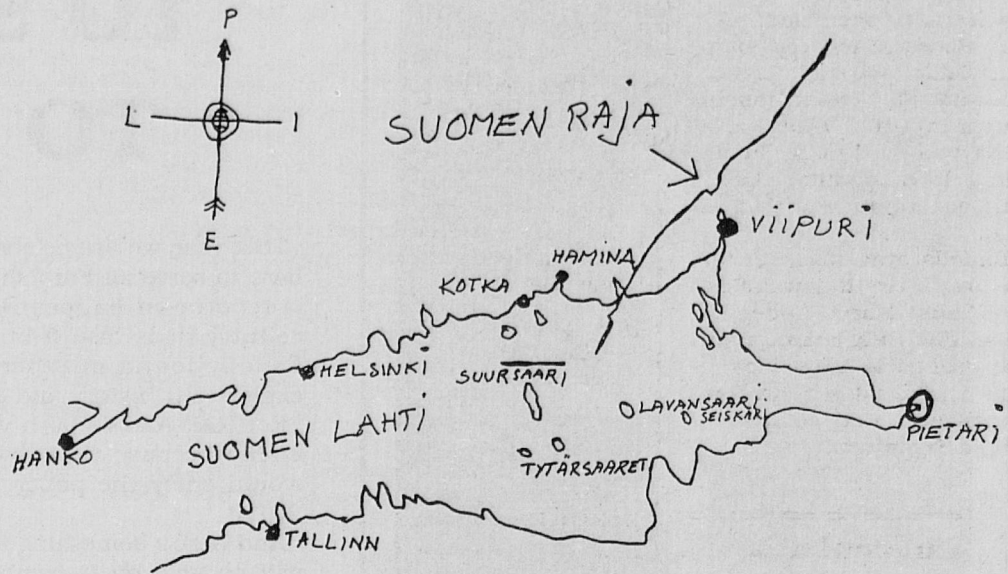
Suomen itsenäisyyden alkuaikoina yllättäen Ahvenanmaa-kysymys nousi kansainväliseksi kiistakysymykseksi. Tämän koki varsinkin Gustaf Emil Mannerheim hänen ollessaan valtionhoitajana vuosina 1918-1919. Mannerheim halusi luotsata Suomen pohjoismaiseen piiriin, mutta naapurimaa Ruotsi lähtikin itsekkäästi liikkeelle. Haluttiin liittää Ahvenanmaan saariryhmä Ruotsiin. Intressi oli tältä osin kansallinen, ei pohjoismaainen.

Kun talvisodan alla J.K. Paasikivi joutui syksyllä 1939 neuvotteluihin Moskovassa, oli toisen naapurimaan johtajilla, Stalinilla ja Molotovilla, melkoiset aluevaatimukset. Mannerheim, josta myöhemmin tuli sodan syytötyä ylipäällikkö, oli neuvottelijoille esittänyt pitkälle meneviä myönnytyksiä ja alueluovutuksia. Paasikivelle Mannerheim lienee viestittänyt, että Suomi voisi kaikista ulkosaaristaan luopua. Oli kuitenkin yksi poikkeus. Suursaaren Suomi pitäisi.

Sodan aikana Suusaaren herruudesta käytin taistelua. Oli se Pajarin jatkosodan aikainen retki, joka teki Suursaaresta jälleen suomalaisen. Oli myös kahakoita, joihin ottivat osaa saksalaiset

Eikö Suursaari kuulu Suomelle?

Mauno Koiviston uusi kirja kutsuu punnitsemaan!

SH 1995

Maailmanhistorian ehkä merkittävien maakauppa tapahtui vuonna 1867, tarkalleen maaliskuun 30. p:nä, kun USA osti Venäjältä Alaskan alueen. Washingtonissa oli siihen aikaan vltassa maan 17. presidentti Andrew Johnson. Tämän suuren maakaupan hinta oli 7,200,000 dollaria. Jos tätä oheista Suomenlahden merikarttaa tutkii tarkasti, syntyy kirjoittajan mielestä käsitys, että alueellisesti Suursaaren pitäisi kuulua Suomelle. Hän myös pohdii mikä voisi olla saaren oikea kauppahinta, jos alueen naapurivaltiot pääsisivät yhteisymmärrykseen siitä, että suomalaisena saari parhaiten palvelisi kaikkia?

laivasto-osastot.

Sodan syyttymisuhan varjolla 1939 ulkosaarien väki evakuoitiin. Ulkosaaret, myös kaukaisimmat Venäjän mannermaan tuntumassa olevat Tytärsaaret, Seiskari sekä Lavansaari, olivat suomalaisien asuttamia.

Jos merikarttaa tutkii tarkasti, olisi meriraja helposti vedettävissä siten, että Suursaari jäisi Suomen puolelle. Perusteluina keskustelulle olisi lähinnä se, että Suursaari suomalaisena kenties parhaiten voisi hyödyntää kaikkia itäisen Suomenlahden alueen maita.

Suursaari oli jo 30-luvulla merkittävä matkailukohde ja tässä suhteessa kaunis saari mahtavine korkeuksineen voisi kehittyä nopeasti. Purjehdustukikohtana saari antaisi pian uutta ilmettä koko Itämerelle. Löytyisikö Venäjällä ja Suomessa rohkeutta valjastaa tämä kaunis saari rauhanomaisen harrastustoiminnan piiriin. Asiaa voisi ensin kotimaassa (tarkoitetaan nyt siis Suomessa) punnita.

Voisiko Suomella olla mielikuvitusta lähestyä koko tätä kysymystä? Sekä rohkeutta, sitäkin tarvitaan. Jos vastaus on myönteinen, niin käydään se keskustelu. Tämä ei kuitenkaan ole vain Kymenlaakson ihmisten ja etelärannikon asukkaiden asia. Keskustelu voisi ja saisi hyvin ulottua Lapin erämaihin saakka. Koko Suomi mukaan yhteiseen asiaan!

Mikä olisi sitten Suursaaren hinta?

Tämä on jo sitten poliittinen

kysymys. Keskustelu, joka raivaa tietä eduskunnan ja hallituksen toiminnolle, voisi joka tapauksessa olla terveellut.

Laulussa sanotaan, että

"Seiskari se Suomenlahden helmi on", mutta toinen laulu kertoo, että "Suursaaren helmassa herttaista on, kun laaneet ne liplahtelee..."

Helmiä kaille, miksi ei?

FACS

from page 29

special events at Saima Park in February and March of '96.

On February 3, U. S. Ski Association-sanctioned 15 km races for men and 10 km races for women will be held. The races will be classic or traditional style. No free style or skating technique will be allowed.

The alternate date is February 10.

Races start at 10 a.m.

Mass. Senior Games

On March 2 we will host the 2nd Annual Massachusetts Senior Winter Games. The alternate date is March 9. The competition will consist of 10 km and 5 km races for both men and women with 5 year age categories starting at age category 50-54.

Both classic and free style races will be held.

Awards will be presented by the director of the Massachusetts Winter Games. The games are sponsored partly by the Commonwealth of Massachusetts and the Mass Council for the Elderly.

Hosting the Mass. Senior Games will give a lot of good exposure to Saima Park. It these games are successful, we can be sure that this event will be held at Saima Park for

many years.

These are the "Start up" years. The summer games started with about 300 participants in 1992. Today the number is over 1,600.

Both February's and March's events are spectator sports. You will be able to see the activities from several different locations, all of which are good photo spots. Come join the fun!

Finnish Independence

The annual dinner dance celebrating Finland's 78th year of freedom was held at the Westminster Country Club on Saturday, November 18.

It was a very nice evening with excellent food and superb music by Bert Stromholm and orchestra. Armas Kaukoranta was the master of ceremonies.

For a change, the evening belonged to us. No introductions or long speeches. Armas conducted a "sing-along" both in English and Finnish of some familiar songs.

All in all I think it was an evening enjoyed by all that attended.

km

Ars Fennica- ehdokkaat nimetty

Suomen suurimman kuvataidepalkinnon saajan ratkaisee tänä vuonna ruotsalainen **Bo Nilsson**. *Ars Fennica* on 200,000 markkaa.

Nilsson työskentelee nykyään Rooseum-museon johtajana Malmössä. *Ars Fennica*-voittaja julkistetaan tammikuun lopulla. Ehdolla on tänä vuonna kuusi suomalaista kuvataiteilijaa, kaikki urallaan tunnustettuja tekijöitä.

Ehdolla ovat kuvanveistäjä **Radoslaw Gryta**, kuvataiteilija **Juhani Harri**, taidegraafikko **Juho Karjalainen**, kuvanveistäjä **Matti Peltokangas**, taidemaalari **Silja Rantanen** sekä taidemaalari **Sinikka Tuominen**.

Kirkkouutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus **HYVÄT UUTSET** lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Joulukuun hengelliset tilaisuudet Elm St. Lähetyskirkossa 3. ja 17. päivinä. Tarkemmat tiedot myöhemmin.

Rukoukskokoukset jatkuvat entiseen tapaamiskodeissa.

Kutsumme teitä mukaamme myös kotirukoukskokouksiin.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori Philip Meher saarnaa. Pikkulapsille järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoisin klo 2:00 iltapäivällä.

Lauantai-iltaisin klo 6-7 kirkko on avoinna rukousta ja mietiskelyä varten.

Messiah Lutheran srk.

Keskiviikkona, joulukuun 6. p:nä klo 6:30 ill. aikuisten kuoroharjoitus. Klo 7:30 adventtiajan hartaustilaisuus.

Sunnuntaina, jouluk. 10. p:nä klo 9:15 aam. pyhäkoulu, aikuisten- ja korkeakoululaisten raamattutunnit. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. **Huom!** Klo 4:00 iltap. suomenkielisen Naistenliiton vuotuinen Pikkujoulujuhla. Kaikki tervetulleita. Joulun kahvitarjoilu lopuksi.

Huom! Sunnuntaina, jouluk. 17. p:nä klo 5:00 ill. "Christmas Cantata" -ohjelmaa lapsilta ja aikuisilta. Lopuksi tarjoilu.

dna-testit selventämään perhesuhteita Suomessa

Suomi suunnittelee ottavansa dna-testit käyttöön epäselvien perheen yhdistämistäpausten selvittämiseksi. Sisäministeriön ulkomaalaisviraston kaavailujen mukaan epäselvissä tapauksissa pakolainen ja hänen perheensä joutuisivat antamaan verinäytteen. Niiden vertailu ratkaisisi perheen yhdistämistä koskevan anomuksen kohtalon.

Ulkomaalaisvaltuutettu **Antti Seppälä** pitää dna-testejä hyväksyttävänä. Sitä vastoin sosiaali- ja terveysministeriössä pelätään, että testistä tulee vähitellen pakollinen kaikkiin tapauksiin.

Perheen yhdistämishjelmat koskevat nimenomaan somaleita. Heidän perheensä ovat suuria, eikä sodan runtelemaasta maasta saada luotettavia tietoja.

Hyvää Joulua Suomesta

Hyvät amerikkalaiset

Haluaisin tietoa Amerikassa kuolleista isoisästäni ja tädistäni. Isoisäni **Anton Tuomaanpoika Nyberg** (entinen Kangaskolkka) synt. 11.10.1869 Säkkijärvi, Suomi. Vihitty Amerikassa 16.05.1893 Eeva Matilda Juhontytär Sirviön kanssa, synt. Taivalkoskella 27.05.1872, kuollut Suomessa 1911.

Lapsia: Emil Arvid Nyberg synt. 31.08.1893 Amerikassa (isäni)

Hilja Lydia Nyberg synt. 28.02.1895 Amerikassa

Olga Lempi Nyberg synt. 04.01.1897 Amerikassa

Eeva Matilda muutti Suomeen lapsineen, ehkä 1898. Tätini Olga Lempi muutti 18-vuotiaana (1915) takaisin Amerikkaan. Isoisäni Anton käväisi Suomessa, ehkä 1900. Ei muuta tietoa. Tiedoista kiinnostunut: Pentti Nyberg

Koivuharjunte 105

25130 Muurla

Finland

Merry Christmas from Finland

I am interested in locating information about my grandfather and aunt who moved to the USA.

Grandfather: **Anton Tuomaanpoika Nyberg** (was Kangaskolkka) Born in Säkkijärvi, Finland, October 11, 1896 Married in the USA Matilda Juhontytär Sirviö May 16, 1893 who was born May 27, 1872 in Taivalkoski. Mother and the children returned to Finland appx. 1898. He remained in the USA.

Aunt: **Olga Lempi Nyberg**

Born in the USA January 4, 1897

Went to Finland with mother appx. 1898

Returned and remained in the USA appx. 1915

Any information will be greatly appreciated.

Please respond to Pentti Nyberg in Muurla (address above) or to:

David Hill

165 Baker Road

Thompson, CT 06277

860-923-9668

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
jouluk. 18. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Dori Wells Duo soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa
Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

**NORTH
END** SUBARU
MAZDA
ISUZU
SUZUKI

SUBARU • MAZDA
Rte. 13, Lunenburg, MA
(508) 582-4911

ISUZU • SUZUKI
525 John Fitch Highway
Fitchburg, MA
(508) 345-2508

TERVETULOJA YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILA

Kultaisen Iän Kerho

FITCHBURG, MA - Suomalainen Kultaisen Iän Kerho kokoontui marraskuun 28 p:nä klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm Street.

Puheenjohtaja Anton Nopanen avasi kokouksen lausumalla kaikki tervetulleiksi. Sitten laulettiin "America" ja "Maamme" laulut. Neima Johnson säesti kaikki laulut.

Sen jälkeen sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pyötkirjan, mikä hyväksyttiin.

Vieraina joukossamme olivat Helvi Wintturi, Asta Peltokangas, Vieno Aho, Julie Heisson, Margaret LaForse ja Ellen Delaney. Heidät lausuttiin tervetulleiksi.

Rahalahjoituksia kerholle tekivät seuraavat: Einar Heino \$10.00, vaimonsa muis-tolle; Alli Kamila, \$10.00, syntymäpäivänsä merkeissä; ja Anton Nopanen, \$10.00, syntymäpäivänsä merkeissä.

Kahvipöydän herkut oli kaikkien kerhon jäsenten lahjoittamat. Riisipuuroa ja mansikka- ja mustikkasoppaa myös toivat kerhon kokit.

Syntymäpäivänsä tällä viikolla viettävät Henni Lappalainen, Alli Kamila ja Andrew Ahlfors. Heille laulettiin "Happy Birthday".

Päätettiin aloittaa kevätkauden kokoukset huhtikuun 2 p:nä, 1996.

Sitten siirryttiin ohjelman puoleen, mikä oli seuraava: Anton Nopanen soitti kauniita joulumusiikkia nauhalta. Anna Niemi luki "Ensimmäinen joulumuisto". Yhdessä sitten laulettiin kauniita suomalaisia joululauluja.

Sitten siirryttiin kauniisti koristetun kahvipöydän ääreen. Kaikki nauttivat joulupuurosta ja sopasta.

Tähän päättyy syyskauden toiminta. Ensi keväänä taas tavataan.

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA 1996

Mildred Heino

Joulukuusi farmilta

PRINCETON, MA - Peuran perheen omistama Deer Run Tree Farmilta voitte käydä ostamassa itse valitsemanne joulukuusen luomaan jouluisen tunnelman kotinne. Peurojen familta löytyy Scotch Pine, Spruce, Balsam ja Douglas Firpuita.

Farmi on avoinna viikonloppuisin klo 9:00 aamulla - 4:00 iltapäivällä.

Ajo-ohjeet: Rte. 31 North (4/10 mailia Holdenin-Princetonin rajalta), vasemmalle Ball Hill Rd. kaksi mailia rautieristeykseen, vasemmalle Calamint Hill Rd., etelään 3/4 mailia mäen päälle. Princetonin keskustasta Rte 31S 2.7 mailia, oikealle Ball Hill Rd, sitten seuraatte ylöälevia ohjeita. Puh. 508-464-2932.

Kauneimmat joululaulut

BEDFORD, MA - "Kauneimmat joululaulut" ilta perjantaina, joulukuun 8. päivänä klo 7:30 illalla Lutheran Church of Savior kirkossa, Route 62. Kirkko sijaitsee lähellä Concordin rajaa.

Lisätietoja saa soittamalla Arjalle numerossa 617-280-3735.

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
**KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA**

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Eino E. Niinimäki

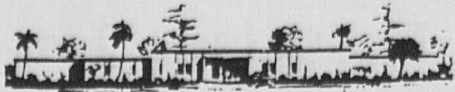
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILLJOITA

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
 - New customers always welcome
 - Our third generation
- CALL 632-1221**

Our service area is from North Rutland to Orange

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Lepokodin viime viikkoisessa johtokunnan kokouksessa on jälleen valittu uudet toimihenkilöt vaativille paikoille. Johtokunnan puheenjohtajaksi tuli nyt **Olavi Martikainen**, sihteeriksi **Kaarlo Kallervo** ja rahastonhoitajaksi **Kurt Wadewitz** sekä jäsenkirjuriksi **Roy Fors**. Toivotamme onnea ja menestystä tehtävissänne Teille sekä koko johtokunnalle.

Kodissamme on käynyt paljon vieraita Suomesta. Maanantaina vieraili Kuopion Seudun Eläkeläisiä ryhmä.

Finnish-American Club

6016 Delaware Ave.
New Port Richey, FL 34653

Jouluk. 17. Puurojuhla ja jouluohjelma klo 3 ip. Liput \$3.00, tulee ostaa etukäteen.

Lipputilaukset numeroista 849-6349, 848-0622 ja 942-3916.

Bingo tiistai-iltaisoin klo 6. Penni-Bingo torstai-iltaisoin klo 6-8:30.

Suomalainen kuoro torstaisin klo 12:30-1:30 ip.

Skandinaaviset tanssijat torstaisin klo 10-12 aam.

Käsitöypäivät ensimmäisenä ja kolmantena torstaina klo 10-12 aam.

Samoin kaukaa Ivalosta, josta *Ivalo* -lehden toimittaja Usko Luostarinen teki haastatteluja täällä kysellen asukkaiden kuulumisia.

Musiikin maisteri, harmonikkataiteilija **Veikko Laiho** antoi kauniin konsertin tiistaina. Tätä lahjakasta muusikkoo oli ilo kuulla pitkästä ajasta.

Keskiviikkona oli satrasosastolla kuolleen **Otto Tarvaisen** muistotilaisuus. Pastori **Donald Lahti** puhui tässä tilaisuudessa. Uusi surusanoma tuli satrasokodista: **Eeva Saari** kuoli 98 vuoden ikäisenä. Otamme osaa omaisten suruun. Muistotilaisuus on ruokasalissa 6. päivä.

Torstain viulukonsertissa **Leo Jaakkola** esitti herkkää ja kaunista musiikkia **Charles Hedlundin** säestyksellä.

Perjantaina **Janet Kivi** ja **Henry Forster** antoivat myös kauniin musiikkitunnin meidän kalkkien iloksi.

Sydämelliset kiitoksemme Teille jokaiselle.

Muistettavaksi! Lepokodin Ystävät pitävät suuret joulu-myymäläiset Annan Majalla lauantaina, 9. pv. alkaen klo 7:30. Tervetuloa suurin joukoin. Veripankin auto on pihassa.

Iloista joulukuuta!

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Sports with Harri Siitonen

from page 28

division of the Women's World Weightlifting championships in Canton (China) on Nov. 25.

Competing in the Over 83 kilograms (182.6 pounds) weight division, Lundahl pressed for a total of 227.5 kilograms to win the bronze.

She took a third with 102.5 kg (225.5 lbs) in the Snatch and also a third in the Clean and Jerk with 125 (275). Thus her totals equaled 227.5 kgs or 500.5 lbs.

Winner was Hungarian Erika Takacs, 232.5 (102.5 + 130) (511.5 lbs), and runnerup was Taiwanese Chen Hsiao-Lien, 230 (97.5 + 132.5) (506).

Kononen ranked #1

1995 world 50k racewalking champion **Valentin Kononen** of Finland is ranked Number One in the world this year by *Track & Field News* in its December 1995 issue.

Countrywoman **Sari Essayah** is ranked 7th for 1995 in the women's 10 k racewalk world standings by the magazine.

Carl Linder revisited

Finnish-American runner **Carl Linder**, of Quincy (MA), who won the 1919 Boston Marathon in a time of 2:29:13, was also "a prominent decathlete in his day," according to the Fall/Winter 1995 issue of *American Track & Field Athlete*.

Linder was the first of several Finns to win that venerable race from Hopkinton to Bos-

ton but two other Finns shared the limelight with him in 1919.

William Wick* of Braintree and **Otto Laakso** of Brooklyn (NY) finished second and third according to the 1982 book *The Finnish Imprint*, edited by Liisa A. Lienes.

Carl Linder went on to represent the United States in the Antwerp Olympics in 1920 and the Paris Olympics in 1924.

(*Wick was a co-owner of a Finn bakery in Quincy (MA) at the time with my uncle **August Siitonen**. My father **Antti Siitonen** worked in the same bakery which I recall was called Quincy Baking Co.)

Sari Essayah, Finland's 20k Racewalk Champ

At a distance rarely raced by women, Olympian **Sari Essayah** won the Finnish women's 20 km racewalking championships on Sept. 17. Her time was 1:33:25 for the 12.4-mile distance.

Other top finishers were 2/**Tarja Jaskari**/1:40:45; 3/**Kaisa Suhonen**/1:43:48; 4/**Anne Perttola**/1:45:04.

Twelve women finished in under two hours.

Mika Häkkinen injured in Aussie GP

Champion Finnish race car driver **Mika Häkkinen** was seriously injured in the opening qualifying heat of the Australian Grand Prix on Nov. 10.

Medical authorities described Häkkinen, 27, "in serious by stable condition" at the Royal Adelaide Hospital where he was unconscious for about a day. But as of Saturday, Nov. 11, they said there was "further significant improvement in Mr. Häkkinen's condition during the day. He is conscious, sitting up and talking."

Häkkinen crashed 13 minutes into the qualifying session as his McLaren-Mercedes spun, going into a right-hand corner and flew backwards, hitting sideways into a tire barrier.

On Oct. 30 Häkkinen had finished second in the Japanese Grand Prix at Suzuka.

WEST CENTRAL

from page 27

bright scholar and a Finnish-American who studies architecture in Finland, will present a program about his year in Finland. He will show us slides about his studies and also give us his impressions of Finland.

Thomas is a nephew of Ray Jacobson. He is a graduate of George Washington University in St. Louis (MO).

Plan to join us on Saturday, January 27, at the Marne United Methodist Church at 3 p.m.

A Finnish coffee table will be held following our program.

The hospitality committee includes Walt & Ruth Kaupilla, Jim & Lila Grider and Wes & Sadie Ann Kempainen.

FAS of West Central Michigan

ZILLIACUS

from page 27

He should be a good source of information about Finland Swedish literature and about contemporary university educational practices. He welcomes opportunities to share that with Americans.

He looks particularly forward to meeting the Finnish American community in the Twin Cities and elsewhere during his tenure at Minnesota and expects that we Finnish Americans will help him learn how he can be of some further use to the Finnish American community as well as to all friends of Finland.

K. Marianne Wargelin
FACA Newsletter

Imatra Seura

740-40 Street
Brooklyn, NY 11232
Puhelin 718-438-9426

Kenneth Johnson, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Fly To Finland Like A Scandinavian.

What better way to feel connected to Scandinavia than by making connections in Scandinavia?

For Helsinki, it's via Copenhagen, Stockholm or Oslo.
For Pori,* Tampere, Turku and Vaasa, it's by way of Stockholm.
And of course it's all by way of SAS's world class service. As well as the extra warmth of fellow passengers who have more than destinations in common with you. For information on flights and reservations, call your travel agent or SAS at 800-221-2350.

*In cooperation with Skyways

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Presidentti Ahtisaari EU:sta: Suomi tukee itälaajennusta

Presidentti Martti Ahtisaari totesi viime viikolla Paasikiviseurassa pitämässään puheessa, että Euroopan talous- ja rahaliiton Emun toteuttaminen on tärkeä lähtökohta unionin itälaajennukselle.

"Jos tukee vain itälaajennusta, mutta ei Emua, ei tue lopulta ehkä kumpaakaan tavoitetta", Ahtisaari totesi.

Presidentin mukaan Suomi tukee itälaajennusta, koska se on välttämätöntä maanosan vakauden ja turvallisuuden kannalta.

"Myös Suomen hallitus on käynnistänyt itälaajennusta koskevien selvitysten valmistelun. Se on hyvin vaativa prosessi. Vasta siinä onnistuminen tuo edellytykset maanosan vakaalle rauhalle."

Presidentti toisti EU:n komissiolle kertomansa viestin selkeän laajentumisstrategian tekemisestä.

"Euroopan unionin laajeneminen itään on Euroopan turvallisuuden kohtalonkysymys, ei sen enempää, eikä vähempää."

Presidentti ei ollut tyytyväinen Itämeren alueella tehtävän yhteistyön tasoon. Hän vaati pohjoisia EU:n jäsenmaita kehittämään Itämeriyh-

teistyötä esimerkiksi hyödyntämällä unionin tarjoamia rahoitusmahdollisuuksia.

Venäjän Ahtisaari näkee eu-raasialaisena suurvaltana, jonka on huolehdittava turvallisuudestaan kuten muidenkin valtioiden.

"Toisaalta meidän on edellytettävä, että kaikki kunnioittavat yhteisesti hyväksytyjä periaatteita. Emme voi hyväksyä pyrkimyksiä vaikuttaa rahallisten ja yhteistyötä tavoittelevien naapureiden sisäisiin asioihin ja niiden harjoittamaan, kansainväliset käyttäytymissäännöt täyttävään politiikkaan."

Euroopan unionin kansainvälisen roolin vahvistaminen on Suomen etujen mukaista. Presidentti korosti tämän tahtuvan hallitusten välisessä yhteistyössä, mikä takaa sen, että viime vaiheessa päätösvalta säilyy Helsingissä.

"Toisaalta meidän ei tule periaatteellisista syistä estää yhteisöllisen päätöksenteon ainakin rajoitettua soveltamista myös ulko- ja turvallisuuspolitiikassa. Edellytyksenä on, että unionin tavoitteet ovat tällöin kulloisessakin kysymyksessä selkeät."

Valpo ja Säpo yhteistyössä sota-aikana

Suomen valtiollisen poliisin Valpon vanhat arkistot kertovat tukholmalaisen *Dagens Nyheter* -lehden mukaan että Valpo sai Ruotsin turvallisuuspoliisilta Säpolta paljon tietoja viime maailmansodan aikana. Säpo antoi DN:n mukaan Valpolle muun muassa 19 Tanskan kommunistisen puolueen peiteosoitetta ja nimeä. Kommunistipuolue oli osa maanalaista liikettä Tanskan vallannutta Saksaa vastaan, lehti kertoi viime viikolla.

Sotaa käyvä Suomi sai kuulustelupöytäkirjoja, ilmiantajien raportteja ja puhelinkuuntelun tuloksia puolueetomasta Ruotsista myös silloin, kun Suomi oli natsi-Saksan liittolainen, DN kirjoitti.

Lehti ei kuitenkaan kerro, luovuttiko Valpo ruotsalaisia tietoja edelleen Saksaan. Se olisikin tuhannen taalan kysymys, sanoi kansallisarkiston, entisen valtionarkiston arkistoneuvos Juhani Saarenheimo.

Presidentin puolisolle oma avustaja

"Olen henkinen apulainen, konsultti - en mikään hovineito tai seuraneiti", kuvailee tutkija ja kolumnisti Laura Kolbe uutta työtään rouva Ahtisaaren avustajana.

Presidentin rouvalle palkattiin uusi, osa-alkainen avustaja, koska hänen julkiset tehtävänsä ovat viime vuosina huomattavasti lisääntyneet.

"Puolison suojelejähtävien kansalaisyhteydenottojen, jul-

kisten esiintymisten ja tapaamisten hoito edellyttää suunnittelua ja valmistelua", kerrotaan presidentin kanslian maanantaisessa tiedotteessa.

Laura Kolbe ei aio siirtyä kanslian tiloihin. Hän työskentelee edelleen kotinsa yhteydessä olevassa tutkijankammiossaan Kruunuhaan kaupunginosassa Helsingissä ja tapaa Eeva Ahtisaarta presidentin linnassa ja Mäntyniemessä tarpeen mukaan.

Suomen pääministeri Paavo Lipponen oli koko viime viikon työvierailulla Yhdysvalloissa. Alkuvuokosta hän tutustui Pohjoismaiden YK-edustoihin. Keskustellessaan Ruotsin suurlähettiläs Peter Osvald (vas.), Lipponen, Norjan Jacob Bjorn ja Suomen Wilhelm Breitenstein.

Bosnia keskeinen asia Lipposen USA:n matkalla

Pääministeri Paavo Lipponen varoittaa, että suomalaisten sotilaiden lähettäminen Bosniaan voi pahimmassa tapauksessa vaatia uhreja.

Viime viikolla Yhdysvalloissa vierailut Lipponen puolusti kuitenkin voimakkaasti osallistumista Nato-johtoiseen operaatioon. Hän perusteli asiaa Suomen turvallisuusnäkökohdilla.

Washingtonissa lehdistöklu-

billa viikko sitten puhunut Lipponen kertasi, että Suomi on lähettänyt tähän mennessä 32.000 sotilasta Yhdistyneiden kansakuntien rauhanturvatehtäviin.

"Kaatuneita on 30, joista vain kahdeksan varsinaisissa operaatioissa, mutta myönnän, että Bosnia voi olla erilainen", pääministeri sanoi.

Suomen on määrä lähettää Bosniaan Tuzlan alueelle noin

400 sotilasta pioneeri-, vartiointi- ja esikuntatehtäviin osana pohjoismaista prikaatia.

Pohjoismaisen prikaati on osa laajempaa yksikköä, joka koostuu näillä näkymin Yhdysvaltain asevoimien 1. panssaridivisioonasta ja Venäjän asevoimien prikaatista. Koko operaatiota johtaa Naton Euroopan-joukkojen komentaja kenraali George Joulwan.

Lipponen teki selväksi, ettei suomalaisyksikkö osallistu rauhaan pakottamiseen eli että se ei osallistu hyökkäysluontoisiin tehtäviin.

Suomalaisyksikkö osallistuu Lipposen määrittelyn mukaan kuitenkin Bosnian "rauhansopimuksen puolustamiseen" ja sillä on tehtävissään laajennettu oikeus "puolustaa itseään".

Rauhansopimus antaa Bosniaan meneville joukoille erittäin laajat valtuudet.

Suomalaisasiantuntijoiden mukaan kukin joukkoja lähettävä valtio, myös Suomi, pitää omissa käsissään oikeuden pättää sotilaidensa turvallisuudesta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että esimerkiksi tulikäsyt antaa kunkin maan yksikön komentaja.

Sodanjälkeinen salainen armeija

Yhdysvallat ja Britannia kehittivät Pohjoismaihin, myös Suomeen, "salaista armeijaa" toisen maailmansodan jälkeen. Näin kertoo vastikään Norjassa ilmestynyt kirja.

Ronald Byen ja Finn Sjuen teoksen nimi on *Norges hemmelige haer. Historien om Stay behind* (Norjan salainen armeija. Stay behindin historia).

Yhdysvaltain ja Britannian tiedustelupalvelut CIA ja M16 ryhtyivät 1940-luvun lopulla kehittämään Länsi-Euroopassa niin sanottua *Stay behind*-toimintaa.

"Suomessa CIA:lla oli suurimmat ongelmat (Pohjoismaista)", Bye ja Sju kirjoittavat.

"Siellä se ei voinut käyttää ruotsalaista mallia, vaan sen oli toimittava suoraan itse. Se etsi yksittäisiä henkilöitä, joilla oli mieluisesti positiiviset suhteet USA:han vaikkapa perhesyistä tai talouselämän, opiskelun tai urheilun kautta."

"Heidän kauttaan CIA sai vihjeitä henkilöistä, jotka voisivat olla sopivia ja kyllin luotettavia värvättäväksi *Stay behind*-verkostoon mallia Suomi."

Kirjoittajien mukaan 1949-52 se CIA:n osasto, joka sai tehtäväkseen rakentaa Euroopan *Stay behind*-verkostoa, "moninkertaisesti budjetinsa, ja sen henkilökunta kasvoi 302:sta 6,954:ään."

Ahtisaarelle rauhanpalkinto

Espanjan tiede- ja yhteiskuntainstituutti (Incs) on myöntänyt Suomen presidentti Martti Ahtisaarelle Inacs-rauhanpalkinnon.

Instituutti perustelee Ahtisaaren valintaa hänen toiminnallaan rauhan, ihmisoikeuksien ja turvallisuuden puolesta. Arvostettu Instituto Ciencia y Sociedad -instituutti perustettiin vuonna 1984 Madridin Complutensen yliopistossa.

Alkujaan yksityisestä laitoksesta muodostettiin vuotta myöhemmin voitto tuottamaton instituutti, jota tukee Espanjan valtio.

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS

SAVES YOU MONEY
ON FLIGHTS TO
FINLAND

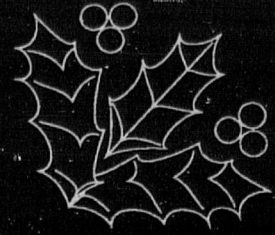
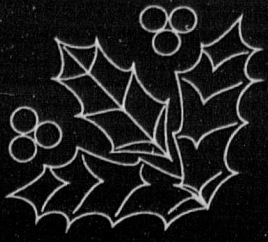
CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, NY 10017
212 832-8989 800 677-6454

HAUSKAA JOULUA

Serving Our Members and The Community Since 1914.

Your Financial Resource

815 Main St.
Fitchburg
345-1021

40 Fairmount St.
Fitchburg
343-5810

Twin City Mall
Leominster
840-3400

603 Mass. Ave.
Lunenburg
582-9964

221 Main St.
Townsend
597-2963

308 Main St.
Groton
448-3553

145 Main St.
So. Lancaster
368-8200

313 Pleasant St.
Gardner
632-9200

12 N. Main St.
Orange
544-2188

ATM Center
75 Main St.
Pepperell